Cirkev bratská

ORDINAČNÁ PRÁCA

Bratislava, 2025 Martin Kaščák

Súhlasím s prípadným zverejnením mojej ordinačnej práce.

Kaščák

Obsah

1. Kontextualizácia evanjelia pri zakladaní nového zboru na veľkom sídlisku 3
   1 Úvod 4
   2 Evanjelium 4
   3 Kontextualizácia evanjelia 6
   4 Kontextualizácia evanjelia pri zakladaní nového zboru 8
   5 Život na veľkom sídlisku – Petržalka 8
   6 Kontextualizácia evanjelia pri zakladaní nového zboru v Petržalke 9
      a. Spojenie 10
      b. Norma 10
      c. Vyslobodenie 11
      d. Osud 11
      e. Vyššia moc 11
   7 Záver 12
2. Exegéza biblického textu: 1. Korinťanom 9:19-23 13
3. Rukopis kázne na text: 1. Korinťanom 9:19-23 20
4. Rukopis kázne na text: Žalm 110 39
5. Rukopis kázne na text: 2. Kráľovská 4-5 40
6. Bibliografia 49

1. KONTEXTUALIZÁCIA EVANJELIA PRI ZAKLADANÍ NOVÉHO ZBORU NA VEĽKOM SÍDLISKU

Esej

1 Úvod

Téma kontextualizácie evanjelia je kriticky dôležitá, pretože evanjelium a evanjelizácia sú kriticky dôležité pre život cirkvi a jej misiu vo svete. Cieľom tejto práce je byť ďalším hlasom, ktorý povzbudzuje cirkev do misie získavať Ježišovi Kristovi učeníkov, a to spôsobom, ktorý musí nevyhnutne ostať verný biblickému učeniu evanjelia a zároveň byť adaptabilný voči kultúrnemu kontextu, ktorému je evanjelium Ježiša Krista zvestované (Matúš 28:19-20)[1] Špecificky sa táto práca venuje veľkým sídliskám a z dôvodu autorovho plánu zakladať nový zbor je modelovým príkladom daného kontextu mestská časť Bratislavy - Petržalka.

2 Evanjelium

Slovo *evanjelium* pochádza z gréckeho slova *euangélion*[2] a skupina slov s rovnakým koreňom slova sa v novej zmluve nachádza 133-krát[3] a je užšie špecifikované ako dobrá, radostná správa o Ježišovi Kristovi, ktorého poslal z lásky Boh Otec na svet (Ján 3:16), aby Ježiš zomrel na kríži ako zástupná obeť za hriešnikov (Efezanom 5:2), vstal z mŕtvych a zmieril nás s Bohom pre večný, zmluvný vzťah s ním[4] aby každý, kto bude robiť pokánie a uverí, že Ježiš Kristus je Pán (Filipanom 2:11), bol zachránený pred Božím spravodlivým hnevom (1. Tesaloničanom 1:10), ktorý sme vzbudili v Bohu svojím hriechom (Rimanom 2:5; 3:9-18).

V centre príbehu Biblie je evanjelium o Ježišovi Kristovi. Jedným zo spôsobov, akým je často evanjelium prezentované, je cez „pohľad z výšky“, ktorý sa pozerá na celý príbeh Biblie. Hlavné body takejto prezentácie evanjelia sú: *stvorenie – pád – vykúpenie – oslávenie/obnovenie*[5] alebo *Boh – hriech/človek – Kristus – odpoveď*.[6] Druhý spôsob prezentovania evanjelia, „pohľad z blízka“ upriamuje pohľad na vtelenie, život, smrť, vzkriesenie a nanebovstúpenie Ježiša Krista. Pri takomto prezentovaní evanjelia viac prezentujeme Krista a jeho príbeh cez body: *kolíska (vtelenie) – kríž (zmierenie) – koruna (obnovenie)*.[7]

---

[1] *Veľké poverenie* už samo v sebe zahŕňa teologicko-biblicko-doktrinálnu vernosť „krstite ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal“ aj kultúrny kontext, ku ktorému sú apoštoli vyslaní „...získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch“

[2] W. Bromiley, Geoffrey (ed). *International Standard Bible Encyclopedia, Revised*. Grand Rapids, MI, USA: Eerdmans, 1988, z. 2, s. 529. ISBN 0-8028-8160-2.

[3] Keller, Timothy. *Center Church*, Grand Rapids, MI, USA: Zondervan, 2012, s. 29. ISBN 978-0-310-49418-8.

[4] Dever, Mark. *Zdravá cirkev*, Bratislava: Porta Libri, 2018, s. 51. ISBN 978-80-8156-118-4.

[5] Keller, T. *Center Church*, s. 43.

[6] Dever, M. *Zdravá cirkev*, s. 52.

[7] Chan, Sam. *Ako hovoriť o Ježišovi*, Bratislava: EVS, 2024, s. 90. ISBN 978-80-99903-38-9.

Či ide o zvestovanie evanjelia Ježišom Kristom, alebo jeho apoštolmi, každý pri ohlasovaní používa viaceré metafory alebo jazyky evanjelia. Pri dvoch vyššie spomenutých príkladoch sa, však, dajú odpozorovať spoločné črty, ktoré evanjelium musí mať, aby ostalo evanjeliom. Po prvé, ak je evanjelium dobrá správa, tak sa musí odohrávať v kontexte, pre ktorý táto správa bude dobrá. Ak dobrá správa v kresťanstve opisuje riešenie problému, je nevyhnutné vedieť, čo tým problémom je. Biblia tento problém nazýva hriechom (Genezis 4:7) a ide o zámernú vzburu a neposlušnosť (Genezis 3:17) človeka voči jeho stvoriteľovi – ako prvý Adam, reprezentant ľudstva (Rimanom 5:12), a potom každý človek, ktorý zvlášť svojou vzburou voči Bohu potvrdzuje túto pravdu o hriechu (Rimanom 1:18-23). Pri téme evanjelia a evanjelizácie je kľúčové zdôrazniť, že najväčším problémom ľudstva a človeka je hriech, ktorému sme otrokmi (Rimanom 6:15-17) a kvôli ktorému sme vinní pred Bohom (Rimanom 3:19). Najväčší problém sveta nie je utrpenie, samota alebo choroba, ale je ním hriech, náš odsúdenia-hodný hriech pred svätým Bohom, kvôli ktorému si spravodlivo zasluhujeme večné utrpenie, večnú samotu alebo večnú bolesť. Centrálnym problémom je hriech, ktorého dôsledky sú spravodlivo hrozivé.

Po druhé, ak kľúčovým problémom je hriech, tak kľúčovým riešením musí byť niečo, čo ľudí zbaví hriechu. Jediným riešením je Ježiš Kristus. On žil dokonalý život, ktorý sme mali žiť pred Bohom my a zomrel potupnou smrťou, ktorou sme si zaslúžili zomrieť my. Apoštol Pavol hovorí o Kristovi, keď hovorí: „*Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou*“ (2. Korinťanom 5:21). Ten, ktorý si právoplatne zaslúži slávny, večný život, si vymenil miesto s tými, ktorí si právoplatne zaslúžili hrozivú, večnú smrť. A nielen to, že svojím ukrižovaním bol s Kristom ukrižovaný hriech každého, kto v neho verí (Rimanom 6:6), ale tým, že Ježiš Kristus vstal z mŕtvych, tak každý, kto v neho verí, je spojený už raz a navždy s Kristovým Duchom (Rimanom 8:9-11) a zo vzťahu nepriateľstva nás Kristus vzal a pripojil k jeho večnému vzťahu synovstva a lásky s Otcom v Duchu Svätom (Rimanom 8:15-16). Nielenže nás Ježiš svojou milosťou zbavil hriechu a dal nám „čistý štít“, ale obnovil a večne upevnil náš radostný vzťah s Bohom, pre ktorý sme boli stvorení na jeho slávu – ako cirkev a aj ako jednotlivci, ktorí sú súčasťou jeho cirkvi. Jediným riešením hriechu je ukrižovaný, pochovaný a vzkriesený Ježiš Kristus a viera v neho (1. Korinťanom 15:1-4).

3 Kontextualizácia evanjelia

Každá komunikácia zahŕňa prijímateľa a odosielateľa. V praktickom živote je logické aj láskavé posielať správy jazykom, ktorý je zrozumiteľný druhej strane. Ak, však, správa, akokoľvek hodnotný je jej obsah, je sformulovaná odosielateľom tak, že je nezrozumiteľná a nepochopiteľná pre prijímateľa, komunikačný proces bol neúspešný a cieľ za odoslanou správou ostáva nenaplnený.

Keď hovoríme o kontextualizácii, hovoríme, preto, o komunikovaní spôsobom, ktorý je pre druhú stranu (prijímateľa) pochopiteľný a zrozumiteľný. Kontextualizácia evanjelia je potom formou zvestovania evanjelia, ktorá sa adaptuje poslucháčovi s cieľom byť relevantná a zrozumiteľná, a zároveň aj obsahovo rovnako verná biblickému učeniu. V predošlej kapitole bol použitý spôsob komunikácie biblických právd evanjelia, ktorého úlohou je byť verný biblickému učeniu a zároveň berie do úvahy kontext čitateľa, ktorý je, s najväčšou pravdepodobnosťou, Bibliu poznajúci, vieru vyznávajúci protestantský Kresťan, ktorý rozumie písanému slovenskému jazyku. Takýto typ čitateľa, však, bezpochyby patrí na Slovensku k menšine.

Preto evanjelium kontextualizujeme vždy, keď ho kážeme. Dokonca aj vtedy, ak predpokladáme, že náš kontext a kontext druhej strany je úplne totožný. Slovenská kultúra, ako každá iná, sa stále mení, a preto je nenápomocné, až priam kontraproduktívne, komunikovať evanjelium neadaptívnym jazykom, ktorý Bibliu nepoznajúci a sekulárni ľudia alebo veriaci iného vyznania, či náboženstva, nepoznajú.

Treba si, však, uvedomiť, že obsah evanjelia, Ježišova smrť za naše hriechy a jeho zmŕtvychvstanie podľa Písem (1. Korinťanom 15:1-4), je nadkultúrny a nemenný fakt. Čo sa mení, je forma a jazyk komunikácie. Evanjelium je univerzálne a nad každou kultúrou (Rimanom 1:16), no zároveň sa musíme snažiť ho v každej kultúre vyjadriť tak, aby mu ľudia rozumeli (Kolosanom 3:11).

Ak sa na kultúru, ktorej kážeme, adaptujeme primálo, evanjelium bude znieť rovnako „protikultúrne“ – nepochopiteľne, bez súvisu so životom ľudí, ba až urážlivo. Ak sa, však, prispôsobíme priveľa, vznikne „prokultúrne“ evanjelium – príjemné, no bez výzvy k pokániu. Správna kontextualizácia, preto, zároveň oceňuje to, čo v kultúre odráža Boží zámer, aj odhaľuje jej hriešne modly a ukazuje Ježiša ako pravé naplnenie.

Zdravá kontextualizácia je podľa Timothyho Kellera „odpovedanie ľuďom odpoveďami Biblie ... na ich otázky o živote, ktoré si ľudia v danom čase a mieste kladú, jazykom, ktorý im je

zrozumiteľný a ktorého príťažlivosť a argumenty osobne pocítia, aj keby ich nakoniec odmietli.“[8] Každý, kto chce dobre kontextualizovať, preto musí dobre poznať ľudí a rozumieť ich otázkam, túžbam a príbehom, a to sa dá jedine úprimným, serióznym počúvaním.

Apoštol Pavol nám dáva školu kontextualizácie na viacerých miestach, či v jeho listoch, alebo knihe Skutkov. Jedným z príkladov je mesto Korint, ktorému sa správa o ukrižovanom Spasiteľovi zdá z rôznych dôvodov nedostatočná. Príbeh gréckej kultúry bol príbehom filozofov, ktorí milovali, hľadali a túžili po múdrosti. Kontrastný príbeh židovskej kultúry bol však príbehom mocného stvorenia, mocného Božieho vyslobodenia z otroctva Egypta a neskôr aj Babylonu. Mnohí Židia, ktorí videli Ježišove činy chceli vidieť stále viac a väčšie dôkazy jeho moci (Ján 6:24-28; Matúš 27:40-42). Preto apoštol, ktorý pozná kultúrny kontext oboch skupín, vie komu a čo káže: „*Židia totiž žiadajú znamenia a Gréci hľadajú múdrosť, my však hlásame Krista ukrižovaného — pre Židov síce pohoršenie a pohanov bláznovstvo, ale pre povolaných, tak Židov, ako aj Grékov, Krista, Božiu moc a Božiu múdrosť*.“ Pavol poznal túžbu Grékov po životnej múdrosti („Ako človek získa múdrosť? Čo je a kde sa dá nájsť pravá múdrosť? Kto je skutočne múdry?“) a zároveň poznal aj túžbu Židov po mocnom kráľovi, novom a lepšom Dávidovi aj Mojžišovi a ich otázky („Ak má Hospodin všetku moc, ako ukáže svoju Božiu moc na svojom mocnom víťazovi? Kto to bude? Ako Boh jeho mocou zdrví hriech a smrť?“).

Najdôležitejším zdrojom poznania sú hodiny a hodiny trávené v blízkych vzťahoch, v ktorých pozorne počúvame našich priateľov[9], pretože nám na nich záleží. Túto pravdu zosobňuje Ježiš vo svojom pozemskom živote – priateľ mýtnikov a hriešnikov (Matúš 11:19), ktorý sám vedel, čo je v človeku (Ján 2:25). Rovnako, apoštol Pavol vo svojich listoch adresuje túžby a otázky ľudí a celých zborov alebo si všíma túžby a otázky Aténskej kultúry, a tak kontextualizuje evanjelium (Skutky 17:16-34). Mojou, momentálne najväčšou, výzvou sú práve priateľstvá a známosti s nekresťanmi Petržalky.

Inak budeme hovoriť o Ježišovi s tínedžermi z Bystrého a inak s dôchodcami z Banskej Bystrice. Vo všetkých prípadoch, však, zostáva evanjelium rovnaké: Kristus bol ukrižovaný a vstal z mŕtvych, aby zachránil hriešnikov. Našou úlohou je vstúpiť do sveta druhých ľudí, počúvať ich, poznať ich otázky a príbehy a pritom verne a jasne ukazovať na Krista, ako na lepšie a skutočné naplnenie. Kontextualizácia evanjelia nie je len o zručnosti v otázkach kultúry, ale aj o záujme o ľudí a láskavom postoji zdieľať s nimi najlepšiu správu, akú kedy kto ohlasoval.

[8] Keller, T. *Center Church*, s. 89.
[9] Keller, T. *Center Church*, s. 121.

4 Kontextualizácia evanjelia pri zakladaní nového zboru

Keďže sa držíme presvedčenia, že Boh vždy kontextualizoval a kontextualizuje, keď hovorí so svojím ľudom alebo s inými národmi, kontextualizácia musí byť, preto, rovnako nevyhnutná pri akejkoľvek službe slova aj dnes. Či ide o vodcov cirkvi, alebo o členov, je nevyhnutné učiť sa a vedieť kontextualizovať evanjelium a Božie slovo spôsobom, ktorý je zrozumiteľný pre ľudí v zboroch, aj mimo nich.

Ak je pravdou, že duchovnú potrebu kontextualizácie Božieho zjavenia majú všetci ľudia rovnakú, potom je aj dôležitosť kontextualizácie rovnako veľká pri novozakladajúcich, ako aj pri dlhšie žijúcich zboroch. Rozdiel medzi nimi môže byť v citeľnej potrebe komunikovať evanjelium zrozumiteľne a presvedčivo, ktorú majú často novozakladané zbory väčšiu, keďže ich primárnou službou je v prvých rokoch takmer výhradne evanjelizácia.

5 Život na veľkom sídlisku – Petržalka

Petržalka je špecifické sídlisko Bratislavy a Slovenska. Podľa posledného sčítania obyvateľstva žije v Petržalke vyše 110 000 obyvateľov sústredených na relatívne malej ploche. Práve kvôli tomu patrí Petržalka do jednej z najhustejšie osídlených mestských častí v regióne[10] a je najväčším sídliskom v strednej Európe.[11] Sústredená do panelákových blokov, Petržalka svojou architektúrou formuje každodenný rytmus a tiež sociálne vzťahy. Jej koncentrácia ľudí prináša obyvateľom mnohé výhody v podobe blízkosti škôl, služieb a obchodov, dostupnosti verejnej dopravy a blízkosti lesov, ihrísk, zelených plôch a cyklochodníkov.

Brutalistická architektúra panelákov mala svojou jednotvárnosťou a takmer identickými bytmi podporiť rovnosť, a to tým, že ľudí z rôznych spoločenských vrstiev umiestňovala vedľa seba.[12] Hustota obyvateľstva a kvalita bývania v panelových blokoch, najmä pri zlej údržbe, hluku či nedostatku súkromia, súvisia s vyšším rizikom depresívnych symptómov, sociálnej izolácie a zhoršenej psychickej pohody.[13]

[10] *Sčítanie 2021*. [cit. 29.10.2025]. Dostupné na internete: https://www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/pocet-obyvatelov/OK/SK0105/OK

[11] Kleibl, Martin. *Petržalka – Prekvapivý sprievodca mestskou časťou*, Bratislava: Premedia, 2014, s. 4. ISBN 978-80-8159-159-4.

[12] Túto informáciu mi počas rozhovoru sprostredkoval Martina Kleibl, fotograf a autor 2 kníh o Petržalke, ktorý sa venuje historickej aj súčasnej umeleckej scéne v Petržalke.

[13] Misiak, Błażej a kol. *Urban mental health: a position paper of the European psychiatric association*, [cit. 29.10.2025]. Dostupné na internete: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12439315/

Z pohľadu náboženského vyznania, najväčší podiel je zastúpený ľuďmi bez vyznania (49%), druhá najväčšia skupina sú rímskokatolíckeho vyznania (41%).[14] To znamená, že pri misii na sídlisku je dôležité vedieť, že ľudia, ku ktorým je cirkev vyslaná kázať evanjelium, sú najmä ľudia nábožensky neangažovaní, sekulárni, alebo len formálne prihlasujúci sa ku kresťanstvu. Táto informácia o potenciálnych poslucháčoch evanjelia musí ovplyvňovať formu komunikovania dobrej správy o Ježišovi.

Pre mnohých obyvateľov je Petržalka prechodným miestom, nie dlhodobým domovom. Mnohí tu bývajú iba na určitý čas, dokým si budú môcť dovoliť bývanie v dome v jednom zo satelitov Bratislavy. Pre mnohých ďalších je Petržalka miestom, kde musia bývať z finančných dôvodov, aj keď to nebolo ich prvotným cieľom. Z rozhovorov a pozorovania to vyzerá, že medzi hlavné hodnoty patria bezpečie a stabilita, čo zahŕňa bezpečné bývanie, stabilnú prácu a dostupnosť služieb pre rodinu. Pre Petržalčanov je tiež dôležitá praktickosť a efektívnosť, o to viac, keď ich pozornosť a život sa sústreďuje na materiálne a praktické otázky, ako dostupnosť služieb a možnosti trávenia voľného času, najmä prostredníctvom športu. Rodina a blízki priatelia predstavujú pre nich primárnu podporu, pričom širšia komunita či cirkevná obec sú často mimo ich bežnej skúsenosti.

6 Kontextualizácia evanjelia pri zakladaní nového zboru v Petržalke

Pri kontextualizácii evanjelia pre obyvateľov Petržalky je potrebné začať tam, kde sa ľudia nachádzajú - s ich hodnotami, túžbami a životnou skúsenosťou. Keďže ja zatiaľ nepoznám, akými príbehmi, túžbami a otázkami ľudia Petržalky žijú, veľmi mi pomáha kniha Making Faith Magnetic, ktorej autorom je Daniel Strange. V tejto knihe predstavuje 5 hlavných magnetických bodov – ide o témy, o ktorých každá kultúra premýšľa, otázky, na ktoré každý hľadá odpovede a túžby, po ktorých každé srdce túži.[15] Niektoré sú, však, pre danú kultúru alebo človeka relevantnejšie podľa toho, v akom období sa nachádza. Tu je 5 magnetických bodov:

1. Spojenie – Ako byť spojený a byť súčasťou niečoho väčšieho? Kam patrím?
2. Norma – Ako máme žiť?
3. Vyslobodenie – Aká je cesta von?
4. Osud – Kto má kontrolu?

[14] *City Population – Petržalka*. [cit. 29.10.2025]. Dostupné na internete: https://citypopulation.de/en/slovakia/bratislava/529460__petržalka/
[15] Strange, Daniel. *Making Faith Magnetic*, VB: The Good Book Company, 2021, s. 14-16. ISBN 9781784986506

5. Vyššia moc – Čo je tam hore?

Spojenie

Mnohí ľudia Petržalky, ktorí sa tu nenarodili, nemajú žiadne blízke vzťahy s ľuďmi na sídlisku. Keďže je Petržalka tranzitným sídliskom, kde mnoho ľudí býva len na určitý čas, je veľmi časté, že nemajú žiadne hlbšie vzťahy. V individualistickom, post-covidovom svete, sa mnoho mladých ľudí točí práve okolo tohto magnetického bodu. Na jednej strane chcú byť súčasťou niečoho, chcú ku niekomu patriť (najčastejšie to je iba partnerský vzťah, rodina s deťmi), no na druhej strane sú zaseknutí, pretože tieto dlhodobé vzťahy nevedia vytvoriť. Ježiš je odpoveďou tak, že je blízkym priateľom každému, kto chce byť jeho priateľ. Dokonca je iniciátorom tohto vzťahu, ktorý navždy vydrží a nikdy nesklame, pretože stojí nie na ľuďoch, ale na Ježišovi a na jeho zasľúbení, že nás nikdy neopustí (Matúš 28:20), že nás nikto z jeho ruky nevytrhne (Ján 10:26-28) a že vďaka Jeho Duchu sme raz a navždy jedno v Kristovi. A nielen to, ale spojenie s Kristom zároveň znamená večné spojenie s jeho milovanou duchovnou rodinou – cirkvou.

Norma

Myslím si, že ľudia Petržalky sa na túto tému pozerajú ako mnohí Slováci s ľahostajnosťou. „Každý nech si žije, ako chce, len nás s tým neotravujte.“ Slovenská morálka a pravidlá sú flexibilné a ohýbateľné. To, čo je na papieri je jedna vec, ale realita je druhá. Slovenské „áno“ je „áno“, iba žeby to bolo aj „nie“. Fráza „pravidlá sú na to, aby sa porušovali“ tento fenomén opisuje, myslím si, pravdivo. Ľudia túžia po spravodlivosti, ale zase „všetko s mierou“. Keďže je podľa mňa táto téma tak hlboko pod kožou, zdá sa mi, že sa tieto otázky začnú vynárať v spojení s ďalšími magnetickými bodmi. Ježiš je odpoveďou tak, že jeho kráľovstvo je kráľovstvo skutočnej spravodlivosti, a zároveň milosti a lásky. Ľahostajnosť celého sveta Ježiš konfrontuje so zámernou láskou na kríži, ktorou otvorí dvere do svojho kráľovstva spravodlivosti. V Kristovom kráľovstve sa nehľadajú diery v zákone, pretože jeho zákon je láska, ktorá sa prejavuje radostnou poslušnosťou k nemu.

Vyslobodenie

Z toho, čo som odpozoroval, sú 3 hlavné spôsoby, ako ľudia hľadajú únik zo zlomeného a pokazeného sveta: šport, obrazovka a alkohol. Športom mnoho Petržalčanov uteká z betónu do prírody. Pre mnoho rodín je najzámernejší čas strávený športom von. V tom lepšom prípade je šport výbornou psychohygienou, v tom najhoršom je modlou. Najčastejším útekom z reality, ktoré si všímam, je skrolovanie a hry na mobile. Alkohol tu zahŕňam tiež, pretože vidím, že Petržalka je husto osídlená barmi a krčmami. Ježiš je odpoveďou tak, že je vysloboditeľom, ktorý ťa na konci nezničí, ale práve naopak, dá ti život. Keď sa spoľahneme na šport, čo sa stane, keď prestaneme vládať? Keď sa spoľahneme na obrazovky, čo sa stane s naším mozgom? Keď sa spoľahneme na alkohol, čo sa stane s našou rodinou a pečeňou? „Vysloboditelia klamári“ najprv dajú život, ale na konci si ho vezmú. Ježiš Vysloboditeľ hovorí, že ten, kto stratí svoj život pre neho, nájde skutočný a večný život s ním v sláve.

Osud

Keďže ľudia Petržalky sú zároveň ľudia Bratislavy a Slovenska, ich charakteristikou je, že sú proti akejkoľvek autorite. Sú rozpoltení: na jednej strane túžia po kontrole a končia s predpísanými antidepresívami, no na druhej strane zažívajú bezmocnosť čokoľvek zmeniť, pretože „tí, čo sú nad nami“ to urobia aj tak, ako chcú oni. Buď chceme byť vlastníkmi nášho osudu, alebo budeme trpieť ako otroci osudu. Ježiš prichádza v autorite, moci, zvrchovanosti Boha a jeho vôle, no zároveň sa ponížil ešte nižšie ako otroci, keď sa poslušne pokoril až na smrť na kríži (Filipanom 2:5-11). Jeho autoritou nezatlačil ľudí do prachu zeme, ale vyviedol Lazára z hrobky. Byť pod Ježišovou autoritou nám dáva slobodu a bezpečie na to, aby sme neboli ani vlastníkmi, ani otrokmi, ale správcami.

Vyššia moc

Väčšina ľudí Petržalky veria, že tam niečo hore je, ale podľa nich nikto skutočne nevie, čo alebo kto to je. Aj keď mnohí ľudia bez vyznania nie sú kresťania, mnohí veria na anjelov, démonov, čakry, yógu, horoskopy a ďalšie elementy, ktoré patria pod hlavičku „duchovno“. Ježiš je, však, pravda, cesta a život (Ján 14:6) ku Otcovi, pretože presne preto prišiel (Ján 8:28-30), aby nám Ježiš zjavil Otca (Ján 1:18). Ak niekto skutočne vie, čo a kto je tam hore, Ježiš hovorí, že on je ten človek. V jeho živote však tiež vidno, že nemá len blízko k vyššej moci, ale on má vyššiu moc a namiesto toho, aby sa schovával, všetko učenie a zázraky robil práve preto, aby ľudia verili, že on sám je „Boží Syn a aby vierou mali život v jeho mene“ (Ján 20:31).

Pri kázaní Božieho slova je dôležité, aby som ja, či akýkoľvek iný kazateľ, poznal, rozumel a vedel komunikovať tieto túžby ľudí z dvoch hlavných dôvodov. Prvý je, aby sme ako služobníci slova kázali k srdcu ľudí, nie iba k mozgu. Druhým dôvodom je, že naše kázanie formuje a vystrojuje členov zboru hovoriť o Ježišovi. Ak je pravdou, že každé srdce, aj to znovuzrodené, sa točí niekde v orbite týchto magnetických bodov, pýta sa otázky a túži po naplňujúcej odpovedi na ne, tak je našou zodpovednosťou čo najlepšie vystrojiť členov našich zborov do kontextualizovanej evanjelizácie, ktorá sa dotýka sŕdc ľudí.

7 Záver

Kontextualizácia je nevyhnutná, pretože evanjelium je najdôležitejšia a jediná správa, ktorú Boh dal cirkvi, aby ňou národom svedčila zrozumiteľne o Kristovi. Je preto nevyhnutné pre služobníka slova, či už vodcu cirkvi, alebo laika, zaviazať sa k tomu, aby služba slova bola verná Biblii a zároveň zrozumiteľná a presvedčivá pre svet, ktorému slúžime Božím slovom a evanjeliom. Musíme používať praktický a konkrétny jazyk - hovoriť o pokoji, nádeji, prijatí a zmierení nie ako o abstraktných teologických konceptoch, ale reálnych riešeniach relevantných problémov každodenného života. Táto práca tiež načrtla, ako by mohla vyzerať kontextualizácia evanjelia premýšľaním nad magnetickými bodmi a ľuďmi Petržalky.

2. EXEGÉZA BIBLICKÉHO TEXTU

1. Korinťanom 9:19-23

1. Text

„Lebo hoci som aj slobodný voči všetkým, dal som sa do služby všetkým, aby som získal čím viacerých. Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov; pre tých, čo sú pod Zákonom, bol som ako ten pod Zákonom, aby som získal tých, čo sú pod Zákonom — i keď nie som pod Zákonom. Pre tých, čo sú bez Zákona, stal som sa ako ten bez Zákona, aby som získal tých, čo sú bez Zákona — aj keď pred Bohom nie som bez Zákona, lebo som pod Kristovým zákonom. Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých. A všetko to robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel.“

1.Korinťanom 9:19-23

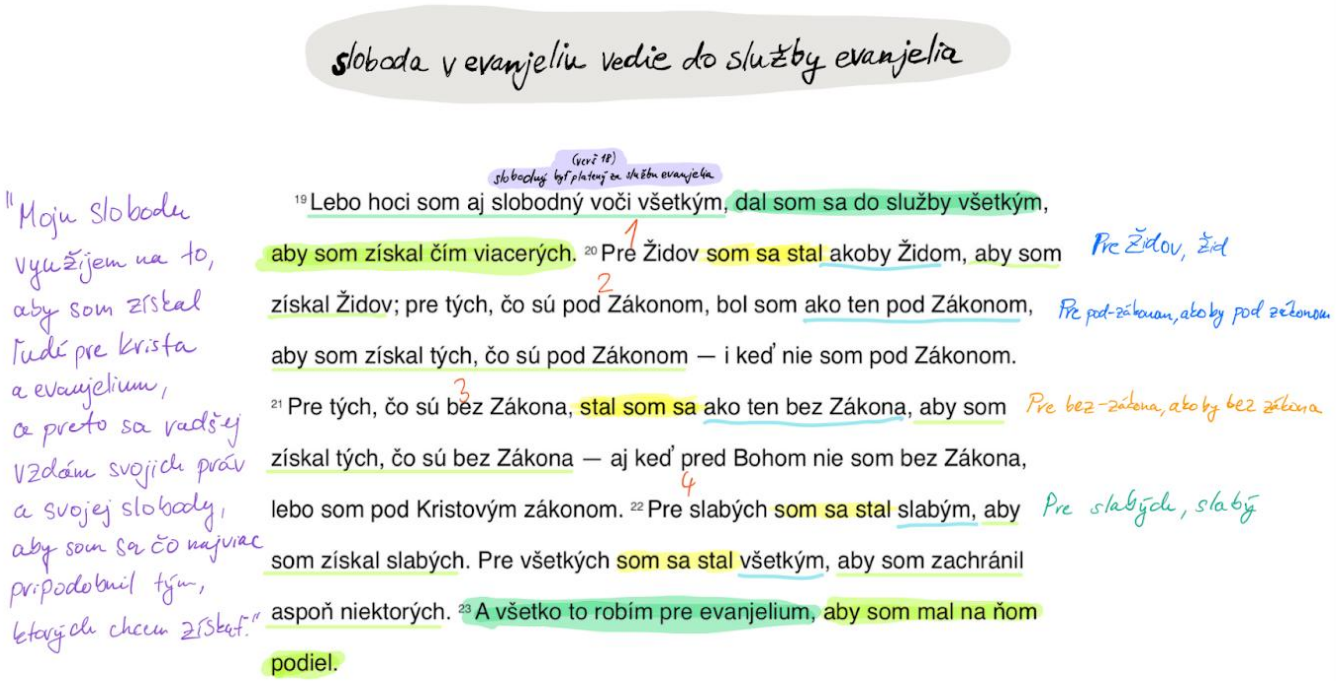

2. Hlavná myšlienka

Hl. myšlienka textu: Sloboda v Kristovi znamená s radosťou sa jej vzdať, aby sme získali viac ľudí pre Krista.

Zámer textu: Staň sa flexibilným pre druhých ľudí a pre evanjelium.

3. Kontext

Kontext kapitoly

Zadaný text sa nachádza v 9. kapitole, v ktorej Pavol píše cirkvi v Korinte o svojich právach ako apoštola a služobníka svätej služby evanjelia (1. Kor 9:13-14). Aj keď sa Pavol na začiatku kapitoly dotýka témy jedál a manželstva (verše 4 a 5), zvyšok kapitoly – až po text na kázeň – sa týka hmotnej odmeny pre pracovníka evanjelia.

Na obranu svojho argumentu cituje zákon z knihy Deutoronómium o dobytku (Dt 25:4), ktorý sa využíva pri práci a aplikuje ho, aby zdôraznil, že ak si zviera zaslúži odmenu za prácu, o čo viac tí, ktorí pracujú na Božom poli v jeho službe.

Pavol však zároveň vysvetľuje, že jeho služba evanjelia medzi Korinťanmi bola zámerne nehradená z ich prostriedkov – hoci by si to on a jeho spolupracovníci zaslúžili – ale bola financovaná z Pavlovej práce staviteľa stanov. Jeho dôvodom, prečo sa vzdal práva na hmotnú odmenu, bolo to, že nechcel, aby čokoľvek prekážalo službe evanjelia (1. Kor 9:12). Tento spôsob zabezpečenia seba a svojej služby Pavol dokonca považuje za výhodu a dôvod na chválu, pretože takto je každému jasné, že nehlása evanjelium a Božie slovo pre finančný alebo hmotný zisk, ale že jeho jediným cieľom je duchovný zisk – získanie a záchrana Korinťanov pre Krista (1. Kor 9:19-23).

Je však potrebné dodať, že Pavol jasne hovorí to, čo „Pán prikázal..., aby tí, čo ohlasujú evanjelium, z evanjelia aj žili“ (1. Kor 9:14). Nesprávnym pochopením tejto kapitoly by boli dva extrémy: ak by sme tvrdili, že všetci služobníci evanjelia musia byť plne hradení z vlastných prostriedkov, alebo naopak, že všetci musia byť odmeňovaní cirkvou. Pavlovým zámerom v tejto kapitole je ukázať, že spôsob, akým kontextualizoval evanjelium a službu v Korinte, spočíval v tom, že aj keď mal právo a slobodu žiadať odmenu za svoju službu, dobrovoľne sa jej zriekol, aby nekládol prekážky ľuďom, ktorí by mohli evanjeliu uveriť.

Kapitolu, Pavol, zakončuje metaforou, v ktorej ilustruje, že jeho služba je plná disciplíny, sebakontroly a sebazapierania, aby nezlyhal, ale aby získal ten najlepší podiel a odmenu – získanie Korinťanov pre evanjelium, ktoré pre neho bude na chválu ako neporušiteľný veniec vo večnosti (1. Kor 9:1; 18; 24-27).

Kontext knihy

Apoštol Pavol napísal tento pastoračný list pre cirkev v Korinte, ktorú na jednej strane vrúcne miluje (1. Kor 1:4-9), no zároveň tento rozhádaný Boží ľud na viacerých frontoch vyzýva k vnútornému zmiereniu a jednote (1. Kor 1:10-11).[16] Jedným z konfliktov medzi veriacimi boli hádky o tom, či je pre kresťanov dovolené jesť jedlo obetované modlám. Keďže rôzne kultúrne a teologické skupiny v korintskej cirkvi mali odlišné odpovede a veriaci túto tému vyeskalovali až do úrovne hádok, Pavol v kapitolách 8 až 10 rieši otázky o jedle, ale aj širšie princípy, ktoré sa netýkajú len slobody v jedení, ale celého života.

Kontext knihy nám pomáha lepšie pochopiť kázňový text v tom, že vo veršoch 1. Kor 9:19-20 Pavol používa svoje presvedčenie a správanie ako príklad zbožnosti, služby a lásky pre veriacich v Korinte. Tento príklad nevyhnutne potrebujú, keďže sú v zbožnosti zakrpatení (1. Kor 3:1-3; 5:1-12), v službe sebastrední (1. Kor 3:4; 8:1-13) a v láske ľahostajní (1. Kor 13:4-14:1). Aj keď to Pavol explicitne nehovorí v 1. Kor 9:19-23, hovorí o svojom spôsobe služby tak, aby bola nielen správna, ale aj nasledovaniahodná. Preto je aj v mojej vete zámeru textu použité sloveso „staň sa“ – podľa jeho príkladu.

Kontext Biblie

Z pohľadu celého Božieho príbehu text 1. Kor 9:19-23 na veriacich nalieha. Po dlhej dobe čakania sa Boží prísľub daný Abrahámovi o požehnaní pre všetky národy napĺňa v Ježišovi Kristovi. Každý, kto uverí v Ježiša Krista, bude požehnaný a zachránený. Úlohu získavať Kristovi učeníkov vo všetkých národoch, krstiť ich v mene Božej Trojice a učiť ich zachovávať všetko, čo im prikázal, dostala cirkev. Preto je zodpovednosťou cirkvi - a osobitne jej vodcov - získavať učeníkov a hlásať dobrú zvesť o Ježišovi Kristovi všetkým národom biblicky verne a presvedčivo, berúc do úvahy kultúrny kontext poslucháčov. Evanjelium má preniknúť do všetkých kultúr, nie kultúra má preniknúť do evanjelia, ako to robila korintská cirkev.

4. Žáner - List

[16] ESV Study Bible. Wheaton, IL, USA: Crossway, 2011. s. 2192. ISBN 978-1-4335-3083-8

5. Štruktúra

19 „Lebo hoci som aj slobodný voči všetkým, dal som sa do služby všetkým, aby som získal čím viacerých.
20 Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov;
pre tých, čo sú pod Zákonom, bol som ako ten pod Zákonom, aby som získal tých, čo sú pod Zákonom — i keď nie som pod Zákonom.
21 Pre tých, čo sú bez Zákona, stal som sa ako ten bez Zákona, aby som získal tých, čo sú bez Zákona — aj keď pred Bohom nie som bez Zákona, lebo som pod Kristovým zákonom.
22 Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých.
Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých.
23 A všetko to robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel.“

Štruktúra textu:

1. Pavol svojou slobodou slúži, aby získal ľudí evanjeliom (v.19 a 22b)
2. Ako Pavol slúži, aby ľudí získal (20-22a)
3. Pre čo Pavol slúži a získava ľudí (23)

Štruktúra kázne:

1. byť flexibilní pre evanjelium (výklad 19-23)
2. byť misijní v Bratislave (aplikácia 19-23)

Dôvod, prečo štruktúra kázne nemá rovnakú podobu ako štruktúra textu je ten, že pri rozmýšľaní nad aplikáciou individuálnych bodov, som si uvedomil, že každá časť textu má aj tak na konci rovnakú aplikáciu. Preto som sa rozhodol na rozdelení kázne len do dvoch bodov, z ktorých prvý je výklad textu a druhý aplikácia.

6. Kľúčové pojmy

Slobodný voči všetkým – služobník všetkým, „Pre ... som sa stal ..., aby som získal ...“, nie pod Zákonom – pod Kristovým zákonom, získal - zachránil, podiel na evanjeliu

7. Komentár

Apoštol Pavol v zadanom texte kázne vysvetľuje svoj postoj k službe evanjelia a k ľuďom, ktorým ho zvestuje. Tento úsek nadväzuje na predchádzajúcu časť, kde Pavol hovorí o svojich právach

na manželstvo (1. Kor 9:5), ale hlavne o práve na hmotnú odmenu ako služobníka evanjelia (1. Kor 9:6-18). Jedným dychom, však, dopĺňa, že jeho slobodu využíva pre evanjelium a druhých tak, že sa svojej slobody a práv vzdáva. Jeho cieľom nie je vlastný prospech, ale získanie čo najviac ľudí pre Krista. Opisom svojho postoja zároveň ukazuje Korintským kresťanom, ako by mali využiť svoju slobodu pre dobro druhých a evanjelia.[17]

V 19. verši Pavol hovorí: *„Lebo hoci som aj slobodný voči všetkým, dal som sa do služby všetkým, aby som získal čím viacerých.“* Týmto vyjadruje, že ako kresťan je slobodný - nie je viazaný zákonom ani ľudskými požiadavkami. Túto slobodu, však, používa nie pre seba, ale v prospech iných.[18] Dobrovoľne sa stáva služobníkom, aby prostredníctvom tejto služby mohol priviesť ľudí k viere v Krista.

Vo verši 20 hovorí: *„Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov; pre tých, čo sú pod Zákonom, bol som ako ten pod Zákonom, aby som získal tých, čo sú pod Zákonom — i keď nie som pod Zákonom.“* Týmto Pavol začína vysvetľovať svoju misiologickú prispôsobivosť – kontextualizáciu. Keď bol medzi Židmi, prijal formy správania, ktoré boli Židom vlastné – nie preto, že by bol zaviazaný Mojžišovmu zákonu, keďže ten už Ježiš dokonale naplnil, ale aby jeho správanie nebolo prekážkou evanjeliu pre Židovské publikum. Hoci už nie je „pod Zákonom“, vedome sa správa tak, aby Židom mohol byť zrozumiteľný. Je možné, že ľuďmi „pod Zákonom“ Pavol myslí Židov, ale je tiež možné a pravdepodobné, že myslí prozelitov – konvertitov na judaizmus.[19] Konvertovanie prozelitov je zároveň vhodným kontrastom na Pavlov spôsob kontextualizácie. Apoštol nie len tu, ale aj v iných svojich listoch prízvukuje, že na to, aby sa stal ktokoľvek veriacim, jedinou podmienkou je iba viera v ukrižovaného a vzkrieseného Krista (1. Kor 1:1:23; 15:1-13) a nič viac. Obriezka, ani zmena jedál či oblečenia, alebo sviatkov nie je podmienkou pre to, aby človek mohol patriť do Kristovho ľudu.

Vo verši 21 pokračuje: *„Pre tých, čo sú bez Zákona, stal som sa ako ten bez Zákona, aby som získal tých, čo sú bez Zákona — aj keď pred Bohom nie som bez Zákona, lebo som pod Kristovým zákonom.“* Tu má Pavol na mysli pohanov, ktorí nepoznali a nenasledovali Mojžišov zákon.[20]

[17] *NIV Biblical Theology Study Bible*. Grand Rapids, MI, USA: Zondervan, 2018. s. 2064. ISBN 978-0-310-45040-5.
[18] Keener, S. Craig. The IVP Bible Background Commentary: New Testament, Second Edition. Downers Grove, IL, USA: IVP Academic, 2014. ISBN 978-0-8308-7782-9.
[19] Pratt, Richard L., Jr. *I & II Corinthians. Vol. 7. Holman New Testament Commentary*. Nashville, TN, USA: Broadman & Holman Publishers, 2000. ISBN 0-8054-207-1.
[20] Tamtiež.

Pavol medzi nimi nepraktizoval židovské zvyky, aby im bol bližší a aby nemali možnosť si myslieť, že existuje nejaká iná podmienka na spásu v Kristovi ako pokánie a viera v evanjelium. Zároveň zdôrazňuje, že jeho sloboda v pohanskom prostredí nie je anarchiou. Nie je „bez zákona" v absolútnom zmysle, pretože je viazaný „Kristovým zákonom" – zákonom lásky (Gal 5:6; 13-15; 6:2; Mt 22:37-40).

Vo verši 22 hovorí: *„Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých."* „Slabí", pravdepodobne, odkazujú na veriacich, ktorých svedomie je citlivé v určitých otázkach, napríklad ohľadom jedenia mäsa obetovaného modlám, ako o tom hovorí apoštol v kapitole 8.[21] Pavol sa dobrovoľne prispôsobuje aj ich obmedzeniam, aby nebol pre nikoho kameňom úrazu. Jeho cieľom služby je záchrana ľudí – aby skrze jeho prácu evanjelia boli zachránení pre večný život s Kristom aspoň niektorí. Z jeho slov počujeme, že Pavol, rovnako aj cirkev na Slovensku, túži vidieť, aby mnohí uverili, no zároveň vidí, že evanjelium aj mnohí odmietajú. Pre slovenských kresťanov, ktorí túžia po „aspoň niektorých", je Pavol modelom, ktorý rovno dáva odpoveď: Staň sa všetkým, pre všetkých.

Nakoniec vo verši 23 píše: *„A všetko to robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel."* Pavol zhrňuje svoj motív. Všetko, čo robí – jeho zriekanie sa práv a slobody, prispôsobovanie a flexibilita pre druhých – má jediný cieľ – šírenie evanjelia. Zároveň vyjadruje, že sám chce mať účasť na požehnaní, ktoré evanjelium prináša – na jeho „podiele".

Tento text ukazuje Pavlovu metódu služby: dobrovoľne sa vzdáva osobných práv a prispôsobuje sa rôznym skupinám ľudí, nie zo strachu či vypočítavosti, ale zo záväzku voči evanjeliu a z poslušnosti Kristovmu zákonu. Jeho sloboda v Kristovi mu umožňuje byť všetkým pre všetkých, aby prostredníctvom evanjelia získal čo naviac ľudí.

[21] Prior, David. *The Message of 1 Corinthians: Life in the Local Church*. Downers Grove, IL, USA: InterVarsity Press, 1985. ISBN 978-0-87784-297-2.

3. RUKOPIS KÁZNE NA TEXT 1. Korinťanom 9:19-23

Ako prejavuješ lásku voči ľuďom, ktorí sú od teba iní?
Čo robíš, keď máš naozaj rád ľudí, ktorí sú od teba úplne iní?

Posledných pár týždňov sme boli v sérii "Keď je cirkev spolu?", lebo je nevyhnutne dôležité vedieť pre čo a na čo cirkev existuje. Určite to platí aj pre nekresťanov, tak o čo viac to platí pre kresťanov.
Hovorili sme, že:
Keď je cirkev spolu (1) uctieva Boha,
Keď je cirkev spolu (2) povzbudzuje a buduje sa navzájom medzi jej členmi…
Budúci týždeň bude Tomáš finišovať túto sériu.
Ale my sa dnes pozrieme na to, čo sa deje potom, čo bola cirkev spolu.
Čo robí kresťan, keď cirkev nie je spolu.
Ako, teda, lásku k Bohu a ľuďom prejavujeme k ľuďom tam von, ktorí sú iní od nás?

Keď sa v Bratislave hovorí o láske, tak hneď prvé slovo, čo väčšinu z nás napadne je tolerancia. "Buď len sám sebou, alebo buď kým chceš byť."
(1) Väčšina kresťanov, ktorí takýmto Bratislavčanom chcú prejaviť lásku, sa boja s nimi hovoriť o Ježišovi - našej najväčšej láske, lebo sa bojíme, že prídeme o tie pokojné vzťahy s druhými. Že chceme ich ľúbiť, ale oni si našu lásku interpretujú ako netoleranciu. Tak o Ježišovi ani muk, lebo aj keď ja tolerujem ich, bojím sa, že mňa tolerovať nebudú. Či to je racionálny alebo iracionálny strach - je to jedno, lebo aj tak ho cítiš - čiže je reálny.

Druhá a opačná vec, čo si predstavíme pod láskou sú ľudia, ktorí sú v mojom okolí, či priatelia alebo rodina, proste moji ľudia, či sú to Slovanisti alebo psíčkari alebo ktokoľvek…a za touto skupinou je potom hranica a vysoký plot…a tu kde som so svojimi ľuďmi, tu je láska…a tam vonku už nie.
(2) No aj tohto existuje kresťanská verzia…keď odchádzame z bohoslužieb a bojíme sa, že stratíme posledné kvapky radosti z Ježiša v tom zlom svete tam vonku.
A tak sa snažíme čo najdlhšie ostať vo svojej bubline kresťanov a v nej sa konzervujeme, aby sme ten najbližší týždeň nejak s Ježišom prežili v tom zlom svete a zlom meste.

A oba tieto typy ľudí sa majú ťažko, oba typy **žijú v strachu** a ich **život lásky s ľuďmi je limitovaný**… no ak si ešte aj kresťan, tak je veľmi pravdepodobné, že **žiješ bez toho, aby si niekomu hovoril správu o Ježišovej láske**. Toto, čo dnes kážem, tak nekážem len vám, ale v prvom rade sebe. Ja sa vidím úplne v oboch príkladoch.

V kresťanskej bubline predpokladáme, že aj tak evanjelium všetci poznajú..
a vo vzťahoch s nekresťanmi predpokladáme, že aj tak Ježiša nechcú...

Okej, tak ak toto nie je cesta, aby ľudia nášho mesta milovali Ježiša nadovšetko, tak aká je cesta? Ako sa k tomu dopracujeme?

Apoštol Pavol napísal list veriacim v Korinte a jednu z vecí, ktorú im povedal je, že im vysvetlil jeho postoj ku hlásaniu dobrej správy o Ježišovi. Ako on miluje hlásaním tejto správy druhých ľudí, ktorí sú iní od neho.
Namiesto strachu, žije v slobode…
Namiesto vysokých plotov, je otvorený priestor a chodníky a mosty…
Namiesto ticha a hanby, niekto bude môcť počuť evanjelium.

Budeme dnes v 1. liste Korinťanom, v kapitole 9, vo veršoch 19 až 23.
Kontext tejto kapitoly je, že Pavol hovorí Korinťanom, čoho všetkého sa vzdal preto, aby Korinťania uverili v Ježiša.

A náš dnešný, 5-veršový, text odpovedá na otázku:
Ako vyzerá, keď sa kresťan celou silou snaží milovať ľudí a získať ich, aby uverili evanjeliu Ježiša Krista? Lebo otázka hovorenia o Ježišovi, je otázka lásky k druhým.

Odpoveď:
1. Kor 9:19-23, v zborových Bibliách to nájdete na strane 180:

19 Lebo hoci som aj slobodný voči všetkým, dal som sa do služby všetkým, aby som získal čím viacerých.
20 Pre Židov som sa stal akoby Židom, aby som získal Židov; pre tých, čo sú pod Zákonom, bol som ako ten pod Zákonom, aby som získal tých, čo sú pod Zákonom — i keď nie som pod Zákonom.

21 Pre tých, čo sú bez Zákona, stal som sa ako ten bez Zákona, aby som získal tých, čo sú bez Zákona — aj keď pred Bohom nie som bez Zákona, lebo som pod Kristovým zákonom.
22 Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých.
23 A všetko to robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel.

Ako to má vyzerať, keď chceme získať ľudí pre lásku Krista?
Tak, že si zaprieš svoje vlastné práva a slobodu a staneš sa podobný tým, ktorých miluješ, ktorých chceš získať pre evanjelium.

Alebo inak, a tak som nazval náš prvý bod, ako milujeme druhých?
1. sme flexibilní pre evanjelium (19-23)

Zaprieme svoje práva a slobodu, aby sme boli flexibilní pre evanjelium.

Pavol kázal evanjelium Korinťanom, ktorí boli nielen od neho, ale aj jeden od druhého veľmi odlišní.

Kázal Židom - oni poznali príbehy Starého Zákona, poznali prikázania a desatoro…špeciálne sa obliekali, nejaké jedlo jesť mohli, iné jesť nemohli, mali svoju vlastnú históriu, zvyky aj tradície, ich slovná zásoba obsahovala slová ako Hospodin, Sinaj, hriech a Pomazaný…

Potom tam bola ďalšia skupina, Pavol ich volá, že ľudia pod Zákonom…a to boli aj Židia, ale aj Prozeliti – konvertiti na judaizmus – a oni sa museli vzdať vlastnej materinskej kultúry, bravčového mäsa, muži sa vzdali predkožky…museli sa stať niekým úplne iným, aby mohli patriť k Židom. Mnohí Slováci podobne rozmýšľajú a veľmi často mylne - "nechcem Ježiša, lebo budem musieť potom všetko zmeniť"… takým ľuďom vždy poviem, že nezačni prerábať celý dom naraz, najprv si vypočuj majstra, čo on na to. Vypočuj si Ježiša, a potom sa rozhodni, že čo s tým urobíš.

Potom tam bola tretia skupina, ich úplný opak…Pohania, Gréci…to sú tí, ktorých Pavol volá, že nie sú pod Zákonom…a oni mali vlastný životný štýl, mali iných Bohov, úplne iný príbeh stvorenia sveta, iné oblečenie, iné sviatky oslavovali, iné koláče a mäso nosili na oslavy. Pohania boli často v histórii Židov buď nepriateľ, alebo potencionálny nepriateľ, alebo odstrašujúci príklad.

No Pavol ešte spomína jednu skupinu – slabí.
V kontexte kapitoly 8 a 9 asi ide o ľudí, ktorí nechcú jesť nejaké jedlo, lebo svedomie im ho nedovolí jesť, lebo to bolo mäso z chrámových pohanských obiet. Čiže ľudia, ktorí majú v niečom precitlivené svedomie.

Takže nielenže sú v Korinte Židia, čo sú iní od konvertitov Židov, ale aj Pohania sú úplne iní…a k tomu ešte aj slabí, nad ktorými ostatní gúľajú očami.

Ako, teda, Pavol týmto kontrastne rôznym skupinám v jednom meste kázal evanjelium?
Tak, že sa stal jedným z nich - stal sa im podobným, alebo v našom slovníku, bol flexibilný.

Pre slabých sa stal slabým, aby získal slabých.
Pre pohanov, pre tých bez zákona sa stal akoby bez zákona.
Pre Židov sa stal akoby Židom, aby získal Židov.

A toto je strašne zvláštne, lebo ak poznáš Pavlov príbeh, tak vieš, že on sám je pôvodom Žid.
Pre Pavla, keď toto píše, už nie je identitou judaizmus, jeho národné a historické korene…to zomrelo s Kristom na kríži. Jeho identitou je to, že je v Kristovi - že patrí Kristovi.
Čiže on preto, aby mal príležitosť hovoriť so Židmi o Ježišovi, sa im stal naspäť kultúrne podobný. Nosil to isté oblečenie, jedol to isté jedlo, používal ten istý jazyk, lebo jeho viera v Krista, lebo evanjelium mu dáva obrovskú slobodu žiť ako chce a musí dbať len na Kristov zákon alebo morálny zákon lásky.

Keďže bol flexibilný, tak pre pohanov sa stal akoby pohanom - ich bôčik jedol, ich jazykom rozprával, ich básnikov poznal a citoval…stal sa jedným z nich, aby ich získal pre evanjelium.
To isté so slabými.
Nejedol slaninu pred Židmi alebo rebrá pred vegetariánmi.
Nechcel dať nikomu žiadnu kultúrnu zámienku na to, aby ho vylúčili spomedzi seba a chcel, že ak ho vylúčia, tak nech to je za evanjelium, nie preto, že ich nemá rád.

Pavol žije podľa tej pravdy, že evanjelium je nadkultúrne / transkultúrne.
Preto kresťania - ľudia evanjelia - majú túto transkultúrnu schopnosť, túto slobodu, stať sa kultúrne kýmkoľvek, aby sme s ľuďmi mohli presvedčivo a zrozumiteľne hovoriť o Ježišovi.

To, že si Slovák, že si Srb, že si Ukrajinec, že si Američan…nerobí z teba kresťana.
Kristus z teba a zo mňa urobil kresťana a teraz patríme jemu!
A to znamená, že keď žijem na Slovensku, tak pre Slovákov budem **akoby** Slovák, aby som získal Slovákov, aj keď nie som prioritne Slovák, ale som Kristov.

Keď patríš Kristovi, rovnako ako Pavol, máš totálnu slobodu – môžeš bývať kde chceš, môžeš jesť čo chceš, môžeš sa obliekať ako chceš, môžeš pracovať a môžeš študovať, kde chceš…a Pavol nás navádza nasledovať jeho príklad a svoju totálnu slobodu použiť na to, aby si získal ďalších pre Krista.
Bývaj tam, kde sú ľudia, ktorých máš získať.
Pracuj, kde oni. Študuj, kde oni, deti daj do školy tam, kde sú oni.
Svoj jazyk prispôsob, aby si rozprával a rozmýšľal ako oni, aby raz oni mohli rozmýšľať nad evanjeliom ako ty.
….
Ešte chcem vysvetliť jednu námietku, ktorú môžeš mať pri tomto texte:
“Nie je Pavol kultúrny chameleón, aby jeho nejaký svätý projekt vyšiel?
V čom je iný ako marketéri, ktorí nám chcú iba predať produkt, ktorý nechceme a nepotrebujeme, len aby zarobili?”

To je dôležitá otázka, lebo ak si myslíme, že Pavol nám iba hovorí, akú má fantastickú marketingovú stratégiu, tak ešte stále nerozumieme tomuto textu.

Čo chce Pavol? Pozri sa so mnou do Biblie, a pozoruj to slovo **aby**…
verš 19 - aby som získal čím viacerých
Verš 20 - aby som získal Židov…
potom, aby som získal tých, čo sú pod Zákonom
Verš 21 - aby som získal tých, čo nie sú pod Zákonom
Verš 22 - aby som získal slabých….
A v druhej polke tohto verša povie čo znamená získať…
Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som **zachránil** aspoň niektorých.

Čiže Pavol nechce získať ľudí pre svoju agendu, ale chce ich zachrániť pred večnou smrťou…a robí to pre tých ľudí – pre Židov, pre Pod-zákonníkov, pre Bez-zákonníkov, pre slabých. Jeho neskutočná snaha získať ich, je láska k strateným ľuďom, ktorí bytostne potrebujú záchranu.

A vo verši 23 pridá, že to robí pre evanjelium a pre podiel - pre tú večnú radosť z Boha a evanjelia, ktorou sa bude v nebi tešiť, že získal niektorých pre Krista.
Sú to 2 strany jednej mince.
Získal ich, lebo mu záleží **na nich, na stratených ľuďoch** a zároveň mu záleží **na evanjeliu**.
Hovoriť druhým o Ježišovi nie je a nesmie byť projekt.
Chceme, aby hovorenie druhým o Ježišovi bolo pôžitkom, ako ten podiel, o ktorom Pavol hovorí.
Buď je láska voči druhým pre nás životný štýl a ľudí milujeme, a tak im hovoríme evanjelium o Ježišovi, často čelíme strachu, ale ideme do toho s odvahou, alebo "robíme" evanjelizáciu inak ako Pavol.

A ešte pred tým, ako prejdem k tomu, ako to aplikovať do života, chcem ukázať, že, prekvapivo, Pavol nerobí niečo nové alebo prevratné - on imituje to, čo urobil Boh v Ježišovi Kristovi:
Pozri na verš 19:
Lebo hoci [Boh je] slobodný voči všetkým [a nikomu nič nedlhuje], dal sa do služby všetkým [keď sa stal človekom], aby získal čím viacerých.

Apoštol Pavol to v liste Filipanom píše takto (Fil 2:6-11):
6 On, hoci mal Božiu podobu, svoju rovnosť s Bohom nepovažoval za korisť,
7 ale zriekol sa jej, keď vzal na seba podobu služobníka a stal sa podobný ľuďom [stal sa človekom] a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka,
8 ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži.
9 Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno nad každé meno,
10 aby sa pri mene Ježiš zohlo každé koleno tých, čo sú na nebi, na zemi aj v podsvetí
11 a aby každý jazyk vyznával na slávu Boha Otca: „Ježiš Kristus je Pán."

Ježiš prišiel z lásky pre teba a pre cirkev, a zároveň pre Božiu slávu.
Pavlovi hrozne záležalo na stratených ľuďoch, ale jeho túžba a láska a vášeň bola zlomok Ježišovej lásky a vášne a túžby po tebe, aby teba zachránil, a tak, aby bol Otec oslávený a aby všetci vyznávali na slávu Boha Otca - Ježiš Kristus je Pán!

Božia evanjelizačná technika je stať sa človekom, aby zachránil aspoň niektorých. Pre teba sa Boh Syn narodil ako človek - Ježiš z Nazareta a bol Kristom, aby ťa jeho láskou z kríža a vierou v neho zachránil. Ak si sa mu ešte neoddal a vidíš, že nič ti v tom nebráni, urob to dnes. Ak máš ďalšie otázky, príď, keď bohoslužby skončia so svojimi otázkami a môžeme o nich spolu hovoriť.

Božia evanjelizačná technika je stať sa tým, koho chce zachrániť.
Pavlov spôsob evanjelizácie je stať sa tým, koho chceš získať.
Čo máme teda robiť my?

Ak Pavol hovorí Korinťanom toto, čo to znamená pre nás dnes, ľudí, ktorí žijú v Bratislave?

A toto je náš 2. bod a aplikácia:
Ak sme flexibilní pre evanjelium….tak potom,
2. Staň sa Bratislavčanom pre Bratislavčanov.

V 18. storočí vzniklo za našimi hranicami misijné hnutie Moravských bratov a jedným zo spôsobov misie bolo to, že sa niektorí títo Moravskí bratia predávali do otroctva, pre otrokov a pánov sa stali otrokmi, aby získali ľudí po celom svete pre Krista. Kiež by aj pre nás, aj pre mňa prvého, bolo evanjelium Ježiša Krista viac ako sloboda.

Okej, otroctvo je jedna možnosť - čo keby sme sa stali aspoň Bratislavčania pre Bratislavčanov.

Mám tu zopár vecí, že ako na to:

A. Poznávaj Božiu lásku, v tom aký flexibilný je on voči tebe.

Iba Božia láska k nám je jediný trvalý zdroj na to, aby sme milovali ľudí Bratislavy. Inak ich buď nebudeme mať radi, alebo ich budeme mať radi zo sebeckých dôvodov.
Aby si miloval Bratislavčanov, poznávaj Božiu lásku pre teba v evanjeliu.

B. Vymaž si zo svojho slovníka, že nemáš rád Bratislavu.

Nikoho nezískaš pre Ježiša, keď budeš nadávať na ich mesto.
Paradox miluje Ježiša nadovšetko a chce, aby ľudia Bratislavy milovali Ježiša nadovšetko, a preto miluje Bratislavu a ľudí Bratislavy.

C. Presuň svoj život do Bratislavy

Najjednoduchší spôsob, ako nikoho v Bratislave nezískať pre Ježiša je nebyť v Bratislave.

Hoci máš slobodu, staň sa služobníkom Bratislavy, nie využívateľom Bratislavy.
Keď si študent, tak rozmýšľaj, ako tu môžeš práveže tráviť viac času s ľuďmi, nie menej. Nepríď na intrák v pondelok večer a nevracaj sa domov vo štvrtok ráno.
Si študentom v Bratislave z nejakého dôvodu - minimálne jeden dôvod je, aby si získal ďalších študentov pre Ježiša. Neskonči školu, keď nevieš, čo ďalej - pre študentov, ostaň študentom, aby si získal študentov.
Pre kolegov, staň sa kolegom, aby si získal kolegov.

D. Spoznaj toho, koho chceš získať a staň sa im podobný

Bratislava má dve hlavné náboženské skupiny:
Prvá skupina sú ľudia bez vyznania.
Druhá skupina sú rímokatolíci.

Pavol by povedal:
Pre ľudí bez vyznania, stal som sa akoby bez vyznania, aby som získal ľudí bez vyznania, hoci vyznávam s istotou a radosťou, že Ježiš je Pán.
Pre rímokatolíkov som sa stal akoby rímokatolíkom, aby som získal rímokatolíkov, hoci som nie som rímokatolík.

Vstúp do sveta druhých ľudí a pozoruj svet ich očami:
Čo je dobré a krásne?
Po čom tento ich svet túži?

Po čom túži Bratislavčan?
Bez čoho by Bratislavčan nebol Bratislavčan?
Z čoho sa teší, čo ho hnevá?
Ku akým inštitúciám vzhliada?
Aké kultúry a komunity žijú v Bratislave?
Aké otázky sa pýtajú?
Do čoho dávajú peniaze?
Veria v nejaké duchovno? Ako sa to prejavuje?
Keď veria v anjelov a démonov a na astrológiu, v čom hľadajú dobré veci?
Ako to, čo hľadajú, by mali lepšie a viac, keby uverili v Ježiša?

Paradoxne nás Pavol učí, že keď chceme byť flexibilní evanjelisti a hovoriť s druhými zrozumiteľne a presvedčivo o Ježišovi - najprv sa pýtajme, buďme ticho a počúvajme, vžime sa do ich situácie, staňme sa akoby nimi, ak chceme aspoň niekoho získať.

Na komunitách sa tento týždeň pýtajme, že ako nám to ide.
Chceme sa vôbec stať Bratislavčania pre Bratislavčanov?
A keď áno, ako môžeme spoznať ľudí Bratislavy?
A ako sa im prispôsobiť, aby mali príležitosť počuť a rozumieť najlepšej správe akú túto svet počul?

Čo robí človek, ktorý má naozaj rád druhých ľudí, ktorí sú iní ako on sám?
Vzdá sa práva a slobody a stane sa podobný tým, ktorých miluje a ktorých chce získať pre evanjelium. Presne ako Ježiš, podobne ako Pavol.
Buďme flexibilní pre evanjelium.
A staňme sa Bratislavčanmi pre Bratislavčanov, aby sme získali aspoň niektorých.

Modlime sa…

4. RUKOPIS KÁZNE NA TEXT Žalm 110

Dá tento náš úbohý svet niekto dokopy?

Mišo (31) zo Spišskej je už pol roka v kóme po tom, čo bol napadnutý, no napriek video-dôkazom o jeho nevine bol obvinený z výtržníctva, zatiaľ čo útočník – kamarát policajtov, s ktorými chodí na hokej – zostáva bez trestu. Jeho otec podal trestné oznámenie na policajtov aj na prokuratúru a toto píše v liste na generálnu prokuratúru a ministerstvo vnútra.: *„Ako otec veľmi ťažko zraneného a poškodeného syna a občan SR sa pýtam: Takto funguje spravodlivosť, takto pracujú orgány činné v trestnom konaní na Slovensku? Ak áno, tak to je začiatok anarchie.“*

Keďže žijeme v roku 2025, tak je veľmi pravdepodobné, že na spravodlivosť už neveríme.
Že…to sa možno dialo na tých Norimberských súdoch po 2. svetovej, ale inak…nič moc.
Silnejší utláčajú slabých a nikoho to netankuje.
Dokonca to vyzerá tak, že silnejší silnejú, tí čo šikanujú, postupne pritvrdzujú a slabí sú stále slabší…a nie je nikto, kto by to zmenil.
A bežný Slovák si teda povedal, že asi to je proste tak, "každý za seba", že veríme v Boha, ale v spravodlivosť nie, tak len…robíme, čo každý nejak cíti, že je asi okej.
Na jednej strane v spravodlivosť neveríme, alebo už sme unavení veriť,
na druhej strane počujeme príbeh zo Spišskej, a povieme si "Toto je zlé, lebo je to totálne nespravodlivé!"

Dá tento náš úbohý, nespravodlivý svet niekto dokopy?

Som veľmi rád, že dnes budeme počuť od samého Boha jeho zvučné "ÁNO!" v našom dnešnom texte.

Dnes je zároveň aj kvetná nedeľa, začiatok Veľkonočného týždňa, keď si Cirkev po celom svete pripomína Ježišov vstup do Jeruzalema a do jeho najťažšieho týždňa Ježišovej služby…lebo je neustále v konflikte.
A Ježiš s dnešným žalmom 110 farizejom, tej náboženskej elite, tým <u>*akože*</u> "najmúdrejším", Ježiš **<u>im</u>** zavrie ústa.

Evanjelium podľa Matúša, kaptola 22, verš 15 (str. 29):
... farizeji odišli a dohodli sa, ako ho podchytia reči.
A potom verš 41:
41 Keď sa farizeji zišli, opýtal sa ich Ježiš:
42 „Čo si myslíte o Kristovi (o pomazanom Božom Kráľovi)? Čí syn je?“ „Dávidov,“ odpovedali mu.
43 Povedal im: „Ako ho potom Dávid v Duchu nazýva Pánom, keď hovorí:
44 Pán povedal môjmu Pánovi: Seď po mojej pravici, kým ti nepoložím tvojich nepriateľov pod nohy?
45 Ak ho teda Dávid volá Pánom, ako to, že je jeho synom?“
46 A nikto mu nevedel odpovedať ani slovo. Od toho dňa sa ho už nikto viac neodvážil vypytovať.

Z kontextu tohto Matúšovho evanjelia vieme povedať, že Ježiš je ten Pán, ten Kristus, ale ak nepoznáme žalm 110, tak nevieme vlastne, akým Pánom, Kristom je…čo tu vlastne o sebe Ježiš hovorí.

A zistil som, že tento žalm je vlastne jeden z úplne kľúčových žalmov pre tých, čo napísali Novú zmluvu.
Žalm 110 v evanjeliách, v knihe skutkov, používa ho apoštol Pavol a aj Peter vo svojich listoch a aj pre autora listu Hebrejom, v ktorom budeme ako PX do leta, je to nosný text a žalm.
Nosný žalm na Veľkú noc, a je to aj nosný žalm pre náš život s Ježišom.

Otvorme si spolu prosím Žalm 110 (str. 617) a poprosím Mici, aby ho prišla prečítať.

1 Dávidov žalm.
Výrok Hospodina môjmu Pánovi: „Seď po mojej pravici, kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.“
2 Žezlo tvojej moci vystrie Hospodin zo Siona. Panuj uprostred svojich nepriateľov!
3 Tvoj ľud príde dobrovoľne v deň, keď sa ujmeš moci; v nádhere svätyne ako rosa z lona úsvitu sa objaví tvoja mladosť.
4 Hospodin prisahal a neoľutuje: „Ty si kňaz naveky na spôsob Melchisedeka.“
5 Pán je po tvojej pravici; v deň svojho hnevu rozdrví kráľov.
6 Bude súdiť uprostred národov, bude tam plno mŕtvol. Rozdrví hlavy mnohých krajín.
7 Cestou sa napije z potoka, vďaka čomu vztýči hlavu.

Boh nielenže dá náš nespravodlivý svet dokopy, ale dá ho dokopy pri korunovácii svojho Kráľa-Kňaza, keď mu rozdrví všetkých jeho nepriateľov pod nohami.

Tento žalm, ktorý si spieva Boží ľud po tom, čo boli v Babylonskom zajatí, vrátili sa naspäť, ale vedia, že sa nevrátili úplne domov…a týmto žalmom sa pozerajú dopredu na Boha a na deň, keď Boh nastolí Jeho dobrú vládu a spravodlivosť raz a navždy.

Boh nás tu učí spoločne žasnúť nad Božím Kráľom, ktorý je zároveň aj večným Kňazom, a učí nás žasnúť nad jeho totálnym víťazstvom.

Štruktúra:
1. Žasni nad Kristom Kráľom (1-3)
2. Žasni nad Kristom Kňazom (4)
3. Žasni nad Kristom Víťazom (5-7)

1. **Žasni nad Kristom Kráľom (1-3)**

1 Dávidov žalm.
Výrok Hospodina môjmu Pánovi:
„Seď po mojej pravici,
kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.“
2 Žezlo tvojej moci vystrie Hospodin zo Siona.
Panuj uprostred svojich nepriateľov!
3 Tvoj ľud príde dobrovoľne v deň,
keď sa ujmeš moci;
v nádhere svätyne
ako rosa z lona úsvitu
sa objaví tvoja mladosť.

Dávid, kráľ Izraela, žasne nad tým, ako Jahve, Boh Hospodin, jediný a najvyšší Boh oslávi a korunuje nejakého ešte slávnejšieho, väčšieho kráľa než je sám Dávid!

A to je obrovská vec, lebo kráľ Dávid je úplne že top!

Keby bol Dávid nejaký vrch, tak v očiach Božieho ľudu je Dávid Mt. Everest!!
Už nie je nič lepšie alebo vyššie ako to!
Zjavne si Dávid, ten najlepší kráľ v histórii Izraela, uvedomuje, že Boh musí mať iného, ešte väčšieho, ešte lepšieho, ešte mocnejšieho kráľa, akým je on sám a o koľko je tento lepší kráľ lepší od najlepšieho Dávida, o toľko musí byť väčšia a lepšia jeho moc a kráľovstvo.

Počujeme, že v tom žalme sú 3 hlavné postavy:
Je tu Hospodin, ktorý hovorí, ktorý vystiera žezlo,...
Je tu Pán - kráľ, ktorý si má sadnúť po Božej pravici - čo znamená, že Boh s ním bude úplne zdieľať svoju nekonečnú vládu nad všetkým…
a je tu Dávid, ktorý je akoby v publiku, len sa díva na to, čo Boh robí pre svojho ultimátneho Kráľa.

A tie slová prvého verša boli pre Židov ohromujúce…
Boh im toľkokrát povedal cez (1)Mojžišov zákon a cez (2) prorokov, že len **on** je jediný Boh, že len **jemu** patrí všetka moc a sláva, dokonca, že **nikomu inému** svoju slávu nedá, lebo všetko ostatné sú len falošní bohovia…
a tu, Hospodin hovorí Pánovi, nejakému Mega Kráľovi, že on sám, Hospodin, pripraví všetko na korunováciu a ten Mega Kráľ si bude môcť vyložiť nohy na jeho nepriateľov ako na taburetku.

Možno to je zvláštna predstava, ale je to fantastický obraz toho, akú moc tento Kráľ dostane od Hospodina.
Predstav si, že sa niekto odfotí s vyloženými nohami na Putinovi, Trumpovi a Si Ťin-pchingovi.
Asi by sme si povedali, že „Ak má pod sebou aj týchto, tak už naozaj niet nikoho silnejšieho."

Ale Dávid hovorí, že to sa ešte len má stať, keď povie, že "*kým nepoložím*", čiže budúci čas…ale dokým Hospodin nepoloží všetkých Kráľovych nepriateľov pred jeho trón, tak Hospodin vystrie Kráľove žezlo, znamenie moci - aby všetci videli, že Boží Kráľ je ten jediný, kto má **všetku** moc.
Všetci to majú vidieť, ako Kráľ panuje uprostred svojich nepriateľov zo Siona - z miesta, kde Boh prebýva s jeho ľudom.
….
Tieto verše zbožňujú pisatelia Biblie, lebo oni hneď vidia, že ten Kráľ je zmŕtvychvstalý, vzkriesený, na-nebo-vystúpený Ježiš:
Skutky 2:34-36
Ježiša Boh vzkriesil a svedkami toho sme my všetci.

34 *Veď Dávid nevstúpil na nebesia, a predsa sám hovorí: Pán povedal môjmu Pánovi: Seď po mojej pravici,*
35 *kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.*
36 *Nech teda celý dom Izraela s istotou vie, že Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, urobil Pánom aj Mesiášom.“*

1. Korinťanom 15:24-25
nastane koniec, keď [Ježiš] odovzdá kráľovstvo Bohu Otcovi, keď zruší vládu všetkých kniežat, mocností a síl.
25 *Lebo on musí kraľovať, kým mu nepoloží pod nohy všetkých nepriateľov.*

1. Petrov 3:21-22
21 *To je predobraz krstu [...] na základe vzkriesenia Ježiša Krista,*
22 *ktorý je po svojom odchode do neba po Božej pravici a podmanil si anjelov, vlády, mocnosti a sily.*

Všetkým v Novej Zmluve, keď čítajú tento žalm, je nad slnko jasné, že tento po-Božej-pravici-sediaci Pán je Ježiš Kristus a že je to Boh Otec, ktorý svedčí o Kráľovej moci v jeho Cirkvi, v jeho ľude, na tom novom Sione.

Sv. Augustín toto hovorí… že to Božie vystieranie žezla a panovanie uprostred národov je presne “to, čo sa deje aj dnes, keď slovo o Pánovi [Ježišovi, čiže Evanjelium] je kázané medzi národmi.”
A to súvisí s hneď ďalším veršom, verš 3:
Tvoj ľud príde dobrovoľne v deň,
keď sa ujmeš moci;
v nádhere svätyne [alebo presnejšie “v majestátnom svätom rúchu”]
ako rosa z lona úsvitu
sa objaví tvoja mladosť.

Dávid vidí teň deň, keď Boh Otec dá moc Kristovi Kráľovi a on bude obklopený svojím ľudom…ale nie je to ľud, ktorý tam je, lebo tam musí byť. Jeho ľud, ktorý príde dobrovoľne, s dobrou vôľou, s nadšenou poslušnosťou…Božia cirkev, ktorá s radosťou a zápalom robí, čo vidí na očiach svojho kráľa.
Cirkev, ktorá má srdce len pre to, čo si želá jej Ženích Kristus…je nádherná.

Dokonca taká nádherná, krásna, majestátna ako keby všetci, ktorí patria do Božieho ľudu patrili do tej špeciálnej kategórie vyvolených, ktorí môžu byť v Božej svätyni a majú čisto nové rúcha ako je nová rosa ráno za úsvitu.

Počul si už o silnejšom Kráľovi? Počula si o krajšom, slávnejšom Kráľovi ako Ježiš?

V tomto bode vidím pre nás 3 hlavné aplikácie:
1. Počas najbližších dní, nech je tento obraz Ježiša na tróne a jeho nepriateľov pod jeho nohami, k tomu sa v mysli vracajme do najbližších bohoslužieb znovu a znovu a znovu. Ježiš si podmanil všetko, anjelov, vlády, národy, mocnosti, sily, dokonca aj smrť. Učme svoju myseľ a svoje srdce žasnúť tento týždeň nad Ježišom Kristom, ktorý má totálnu autoritu od Boha.
V nepokojnom a nespravodlivom svete potom budeme očakávať už len ten deň, keď sa z toho obrazu stane fyzická realita navždy.

2. Ježiš panuje medzi nepriateľmi…medzi tými, ktorí ho ignorujú, odmietajú alebo rebelujú voči nemu…a panuje/rozširuje svoje panstvo vtedy, keď druhým hovoríš a učíš ich evanjelium. Keď budeme susedovi, rodine, kamošom, kolegom hovoriť evanjelium počas a aj po Veľkej noci zase alebo prvýkrát, tak môžeme bez strachu hovoriť druhým tú Najlepšiu správu o Ježišovi, lebo (1)jemu patrí všetka moc a (2)je vždy s tebou. Keď panuje ***uprostred*** nepriateľov, o čo **bližšie** je tebe a mne, keď rozširuje svoju vládu, keď o ňom hovoríme druhým?!

3. V ten súdny deň spravodlivosti, Cirkev, kresťania, prídeme pred Krista dobrovoľne - s nadšením a s poslušnosťou v srdci… Ak toto nie si ty, ak tvoje srdce nechce vidieť Krista Kráľa, tak ešte dnes pros, dožaduj si od Boha nové srdce, ktoré neskončí ako podnožka pod Ježišovými nohami, ale srdce, ktoré bude mať pôžitok z takého kráľa, lebo bude tvojim kráľom.
Prosme o srdce, ktoré bude žasnúť nad Kráľom Ježišom.
To bol náš 1. bod - Žasnime nad Kristom Kráľom.

2. **Žasni nad Kristom Kňazom (4)**

Verš 4:
Hospodin prisahal a neoľutuje:
„Ty si kňaz naveky na spôsob Melchisedeka.“

Melchisedek je veľmi špeciálna a veľmi tajomná postava v Biblii.
A ja som si k nemu aj najprv napísal opis, aby sme vedeli, že kto to bol a tak, ale potom som otvoril list Hebrejom, kapitolu 7, a tam je to samozrejme napísané perfektne:
Hebrejom 6:20-7:3 (str. 233)
Ježiš ako predchodca [keď vošiel do neba], sa stal veľkňazom naveky na spôsob Melchisedeka.
1 *Tento Melchisedek, kráľ Šalému, kňaz najvyššieho Boha, vyšiel v ústrety Abrahámovi [ten z knihy Genezis], keď sa Abrahám vracal z porážky kráľov, a požehnal ho.*
2 *A Abrahám mu zo všetkého dal desiatok. Jeho meno sa prekladá najprv ako Kráľ spravodlivosti, potom však aj Kráľ Šalému, čo znamená Kráľ pokoja.*
3 *Je bez otca, bez matky, bez rodokmeňa; jeho dni nemajú začiatok a jeho život je bez konca. A tak podobný Božiemu Synovi ostáva navždy kňazom.*

Kráľ na spôsob Melchisedeka - Ježiš Kristus je:

- Kráľ spravodlivosti a zároveň Kráľ pokoja
- je Aj Boží Kráľ/panovník a aj Boží Kňaz/prostredník
- Je väčší, dôležitejší nielen ako Dávid, ale väčší aj ako Abrahám, o ktorom každé iné monoteistické náboženstvo hovorí, že bol top.

Jedna fráza v Biblii, *kňaz naveky na spôsob Melchisedeka*, ale je plná šťavy a významu. Autor Hebrejom sa tomu bude venovať 3 kapitoly.

V Izraeli, ale vlastne aj v niektorých náboženstvách dnes, sú ľudskí kňazi prostredníkmi medzi Bohom a ľuďmi.
Ich zodpovednosť je prihovárať sa k Bohu za nehodných, morálne nečistých ľudí a nejako zmieriť Boha s ľuďmi, často prostredníctvom nejakej obety, niečoho, čo by ich očistilo od tej nečistoty.
Problém je, že žiaden kňaz v histórii, ani v synagóge, ani v kostole, ani nikde, nebol a ani nebude dosť dobrý na to, aby sa dosť prihováral, dosť zmieril alebo dosť obetoval obety za ľudí, ktorí sú rebeli alebo neverní Bohu.
Všetci sú po každej stránke nedostatoční.
Okrem… Krista.
Počúvaj toto v Hebr 7, verše 26-27:
26 *Veď bolo aj vhodné, aby sme mali takého veľkňaza [akým je Ježiš] — svätého, nevinného, nepoškvrneného, oddeleného od hriešnikov, povýšeného nad nebesia,*

27 *ktorý nepotrebuje ako veľkňazi deň čo deň prinášať obety najprv za svoje hriechy a potom aj za hriechy ľudí. Veď on to vykonal raz navždy, keď obetoval samého seba.*
25 *A preto… môže aj dokonale spasiť tých, čo prostredníctvom neho prichádzajú k Bohu, lebo žije neustále, aby sa za nich prihováral.*

Iba Ježiš nás dokáže dostatočne zmieriť s Bohom, pretože on obetoval samého seba a on jediný bol dostatočná obeta za naše nepriateľstvo a neveru voči Bohu…a keď teraz žije v nebi, tak sa neustále prihovára za cirkev, jeho ľud, ktorý za ním prichádza.

Pre tých, čo potrebujú nové, poslušné srdce, nie nepriateľské srdce voči Bohu, je toto dokonalá pozvánka. Ježiš môže dokonale spasiť tých, čo prichádzajú cez neho k Bohu. Choď dnes za ním v modlitbe. Vidíš, aký kňaz je Ježiš? Že sa obetoval miesto teba, aby ťa spasil? Žasni nad týmto kňazom a pros, nech sa za teba prihovára a dá ti nový život a nové srdce.

Ak Ježiša už nasleduješ a miluješ nadovšetko, tento verš je balzam aj na tvoje srdce.
Možno vidíš, že Kristus je ten kňaz na spôsob Melchisedeka, ale si hovoríš "No a čo?"
Keď pochybuješ, či Boh vidí tvoje trápenie, bolesť, hanbu, vinu, sklamanie, predstavuj si Krista ako berie na pery tvoje meno pred Bohom Otcom, ako Kristus Kňaz a hovorí:
Otče, v tom trápení, ktorým prechádza _____, zachovaj jeho/jej vieru Duchom Svätým, aby verne došiel domov, do nebeskej vlasti.
Otče, v hanbe ktorú prežíva _____, pozdvihni ich oči na môj kríž, kde som pre nich visel nahý a zdrvený, aby oni takí neboli na poslednom súde.
A Otec už to aj tak chcel pre nás urobiť, ale Kristove modlitby len potvrdzujú jeho vôľu a lásku k nám.

A tieto rozhovory medzi Synom a Otcom, Kňazom a Bohom, sa dejú nonstop!
Každé buchnutie Kristovho srdca je a navždy bude príhovornou modlitbou za teba a za mňa, na ktorú sa Boh Otec pozerá s pôžitkom.
Pozri ako veľmi nás o tej nekonečnosti uisťuje v našom žalme 110, verš 4:
Hospodin prisahal, čiže určite to tak bude…
Hospodin neoľutuje, takže nikdy nezmení názor na teba a neoľutuje, že ťa zachránil a pridal do svojho ľudu v Ježišovej obeti…nikdy nikdy…
A je kňazom naveky.

Ako toto aplikovať do života?
Tešme sa, radujme sa a žasnime nad Ježišom.
Ježiš je jediná nesebecká hlava štátu, ktorá nemyslí na seba a svoj benefit, ale ktorá naveky myslí na teba a na mňa.
Že, keď za teba a za mňa prišiel, žil, trpel, zomrel, vstal, vyšiel na nebesia a prihovára sa za teba a mňa, Kristus nás musí skutočne preveľmi veľmi milovať!
Kráľ taký mocný, že jeho nepriatelia sú a budú pod jeho nohami…
Náš Kňaz, ktorý sa za nás k nášmu láskavému Otcovi prihovára nonstop.
Teraz a navždy.

2. Žasni nad Kristom Kráľom

A náš 3. a posledný bod,

3. **Žasni nad Kristom Víťazom (5-7)**

5 Pán je po tvojej pravici; v deň svojho hnevu rozdrví kráľov.
6 Bude súdiť uprostred národov, bude tam plno mŕtvol. Rozdrví hlavy mnohých krajín.
7 Cestou sa napije z potoka, vďaka čomu vztýči hlavu.

Vo verši 1 hovorí Boh Otec Synovi, *Seď po mojej pravici*…vo verši 5 tam už je a je to krvák.
Mohli by sme tancovať okolo tých veršov a povedať, že to nie je také vážne, alebo že to je metafora niečoho, ale to by sme sa len báli veriť tomu, čo Boh hovorí v jeho slove.

Pre Boží ľud, pre tých čo patria Kristovi, sú poslušní svojmu Pánovi, pre tých, za ktorých sa Kristus prihovára, bude Deň Spravodlivosti neopísateľne najúžasnejší moment našej existencie a potom to už bude len a len lepšie v Božej prítomnosti.
Naša pieseň je: Nech už je ten deň!

Pre tých, čo nepatria do Božieho ľudu, pre rebelov voči Bohu, nepriateľov, pre tých, čo neprídu dobrovoľne, ale budú donútení, pre tých, za ktorých sa Kristus neprihovára a nikdy sa neprihovorí, v Deň Hnevu Pán rozdrví každého kráľa aj chudáka, ktorý sa povyšoval nad Boha.
Každého skorumpovaného policajta a aj úprimného človeka, ktorý sa nechce pokoriť a nechce sa zriecť svojho života, aby získal nový život v Kristovi.
Každý kto pohrdne Kristovou obetou a jeho kňazstvom, bude obetovaný.

Kristus nezvíťazí pre nich, ale zvíťazí nad nimi.

Najprv vo verši 2 Kristus panoval uprostred svojich nepriateľov, aby sa jeho správa o omilostení dostala cez cirkev všade, ale keď evanjelium dôjde dokonca, Verš 5: Bude súdiť uprostred národov, bude tam plno mŕtvol.
Rozdrví hlavy mnohých štátov krajín, pretože oni sú často tie, ktoré svoju veľkú moc využívajú veľmi nespravodlivo.

Pre našu spoločnosť sú biblické kategórie - spravodlivosť, obeta, hriech, spása,.....sú tak ďaleko od nášho dnešného postkresťanského, postmoderného, postpravdivého sveta, že nám niečo také príde cudzie.
Pálčivý Boží hnev je pre nás fuj.
Ale keď ide o naše parkovacie miesto, keď ide o náš pozemok, keď ide o naše deti, o naše dedičské konanie, vtedy už hej…… zápalná šnúra *nášho* pálčivého hnevu má maximálne 3 mm, a ešte si myslíme, že aj spravodlivo.
My si myslíme, že sme stred vesmíru…že ešte nám aj Boh niečo dlhuje…
No to Boh je stredom vesmíru a my jemu dlhujeme život a všetko čo sme a čo máme.

Ježiš Kristus, ešte pred tým, než bol naplnením tohto žalmu pri vzkriesení a nanebovstúpení, bol presným opakom tohto žalmu, pri jeho ľudskej korunovácii s tŕňovou korunou.

Pozeraj so mnou na ten celý žalm:

Namiesto *„Seď po mojej pravici, kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám.“*
Boh Syn prišiel na zem, kde sa on stal nikým, tesárom v zapadákove a potom pred ukrižovaním bol podnožkou pre Rimanov aj Židov.
Namiesto toho aby on *Panoval uprostred svojich nepriateľov*, farizeji a zákonníci panovali nad jeho životom a smrťou.
Namiesto *“Tvoj ľud príde dobrovoľne v deň, keď sa ujmeš moci;”* Ježiš bol sám - opustený a opovrhnutý úplne všetkými - priateľmi, rodinou aj nakoniec aj Bohom.
Namiesto *v nádhere svätyne,* Ježiš, keď ho vyviedli za mesto nemal podobu, ani krásu, aby sme na neho hľadeli, ani výzor, aby sme po ňom túžili.
Predtým, ako bol *kňaz naveky na spôsob Melchisedeka,* bol Ježiš obetný baránok vedený na zabitie.
Namiesto prihovárania neotovril ústa, ako ovca čo onemie pred strihačom.

Namiesto *Pán je po tvojej pravici* Ježiš kričí „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil.“
V deň Božieho hnevu rozdrvil Svojho kráľa.
Namiesto toho, aby sa *Cestou napil z potoka,* na kríži kričí “Žíznim!”
A pred tým, ako *vztýči hlavu*, mu hlava v momente smrti padne.

Ježiš si prešiel Božím súdom, aby zaplatil za celý náš život, aby zaplatil všetok náš dlh za rebelstvo voči Bohu.
Ale ak neprijmeš túto jedinú záchranu, ktorú ti dnes ponúka cez to ako ťa varuje, ak pohrdneš Kristovou obetou, v deň Spravodlivosti budeš ty obetovaný.
Kristus nezvíťazí pre teba, ale zvíťazí nad tebou.
Prosím, príď k nemu ešte dnes, a pros ho o milosť.
On ju dáva každému, kto si ju pýta.
Príď za Kráľom, Kňazom a Víťazom a oddaj sa mu celý/celá.

Možno ti to celé znie zvláštne…. ale ak ťa tento megamocný Kráľ – nie taký, čo vládne násilím, ale ktorý sa dal za nás roztrhnúť na kríži – ak ťa hoci len trochu zaujal... pozri sa do toho žalmu znova tento týždeň. Alebo príď na bohoslužby na Veľký piatok. Možno ti to povie viac, než čakáš.

Tento svet vyzerá, že sa rozpadá… Ale Ježiš sedí na tróne, prihovára sa za nás, a keď príde, rozdrví každú nespravodlivosť.
Nech v ňom je už navždy všetka naša nádej.

(Modlitba)

5. RUKOPIS KÁZNE NA TEXT 2. Kráľovská 4-5

Ak ste tu boli minulý týždeň, tak si so mnou pamätáte, že sme boli texte Biblie, ktorý vyzdvihoval Boží nezastaviteľný plán záchrany.
Videli sme to, ako majestátnu službu Božieho slova Boh **presunul** z proroka Eliáša na jeho učeníka a teraz nového hlavného proroka Elizea.
Tento úrad proroka, jeho služba, kedy Boh hovorí cez prorokove pery, má obrovský význam pre Izrael - Jeho vyvolený ľud, milovaný národ…a práve on si zapcháva uši, aby nepočúval Božie slová.
Chce si robiť svoje…uctievať boha, ale takého, akého chcú oni a tak nejak po svojom.

Príbeh … ale pokračuje ďalej.
Môžete si so mnou otvoriť na chvíľu 2 Kráľov, kap.4 (číslo strany 367).
V tejto kapitole počúvame 4 príbehy, ktoré ale vyzdvihujú dôležitú pravdu:
Boh, Hospodin má absolútnu vládu a moc nad neriešiteľnými problémami:
nad dlhmi, nad chorobou a nad hladom, a dokonca aj nad smrťou.

Boh má Elizea na to, aby dal život svetu, ktorý je plný smrti.
Elizeus je v týchto 4 príbehoch akoby Boh, ktorý sa stal človekom.

Vidíme jeho vľúdnosť a láskavosť Boha pre tých, čo sú jeho.
Počúvaj, či tento Elizeus neznie ako Ježiš Kristus.
Boh cez Elizea zachráni ľudí (1) z dlhov vykúpením, (2) z chorôb uzdravením mnohých, (3) z hladu 10-tisíce a (4) zo smrti, tých, ktorý v neho uveria.

Elizeus je v každom z týchto príbehov prototypom Ježiša.
A zároveň… rovnako ako Ježiš, tam, kde je Elizeus, tam je život…
tam je Boh prítomný.

Ak ste si túto kapitolu ešte nečítali, tak sa k nej kľudne vráťte tento týždeň a uvidíte, že **to je úplne ten istý Boh** aj v Starej zmluve ako aj v Novej zmluve. Tento Hospodin sa stal človekom v tele a osobe Ježiša Krista.

No a Boží príbeh pokračuje a predtým, ako prečítam 5. Kapitolu, sa chcem ešte teraz modliť.

- *Modlitba - Náš milostivý Otec a Pán, otvor naše uši a oči pre tvoje slovo, uzdrav duchovne chorých tvojim slovom, daj dnes duchovne mŕtvym život a duchovne hladných nasýť svojim slovom. Ty si naša jediná nádej. S vierou a očakávaním, že k nám hovoríš skrze tvoje Slovo Ducha-Bibliu a že nás svojim slovom premeníš. Amen*

Je kresťanstvo inkluzívne alebo exkluzívne?
Je pre všetkých, alebo len pre niektorých?
Ak si človek, ktorý má pulz, tak buď máš bližšie veriť jedno alebo druhé.

Nech sme tu dnes akýkoľvek, s hocijakou históriou viery či neviery,
či veríme jednému alebo druhému,
Boh v dnešnom slove vyzýva obe strany, aby počúvali s napnutými ušami.
Hospodin je totiž inkluzívnejší a zároveň exkluzívnejší, než si myslíme.

Vidíme to v tomto príbehu plnom zvratov a takých "akokeby náhod", ktoré vlastne úplne riadi Boh do posledného detailu.
Boh svoj prispatý, neveriaci, zatvrdený, slepý ľud volá,
Otvor oči Boží ľud! Otvor oči! Otvor tie oči a:

1. Pozeraj na Božiu milosť (povzbudenie)
2. Pozor na Božiu milosť (varovanie)

1. Pozeraj na Božiu milosť

Čítam 1. verš…
Náman.
Veliteľ armády v Sýrii. Pohan - zdanlivo nepriateľ Izraela a nepriateľ Boha.
Náman…on je silný, je údatný, vážený, bohatý - taký Kapitán Sýria.
A Dokonca!... Cez neho Hospodin dáva Sýrii víťazstvo.
Náman, aj keď nevieriaci a pohan - ale Boh ho má úplne v rukách.

Náman má ale jedno veľké tučné ALE - Má lepru! - Je malomocný.
A to nie je to tá novodobá lepra, kde v posledných štádiách odpadávajú človeku končatiny, skôr ide o kožnú chorobu, kde má človek biele vyrážky a rôzne infekcie…a nikto s tebou ani pri tebe nechce byť, aby si ich nenakazil.

Náman, veliteľ nepriateľskej armády, pohan a rituálne nečistý…. a predsa skrze neho Boh dáva víťazstvo Sýrii.

Čítam ďalej od verša 2 - 7

Počas toho, ako Náman velí celej armáde a po kráľovi je osobou č.2, tak jedna jeho **prepadová** jednotka, jeho SWAT team sa vláme do Izraela …. ale je to taká jednotka, že vojaci unášajú malé dievčatká do otrocva v Sýrii.
Robia medzinárodný obchod s bielym mäsom.
Dievčatko už asi do konca života nevidelo svojich židovských rodičov. Nevidel zasľúbenú zem, ktorú dal Boh Izraelu.

No napriek tomu, že bola unesená, otrokyňa, že bola len malé dievčatko, namiesto toho, aby priala Námanovi smrť, je ona perfektným príkladom kresťana. Chce požehnať, tomu komu slúži. Chce dobré svojmu šéfovi. Túži, aby bol jej chorý pán uzdravený, a preto povie "V Izraeli je Boží prorok, tam nájde Náman uzdravenie."

Ona je to prvé domino, do ktorého ťukne Boh,
Prvé ústa, cez ktoré Boh milostivo pozýva k sebe pohana Námana.
Dievčatko to povie Námanovej žene, ona ide za Námanom a Náman ide za kráľom Sýrie. Bum bum bum.
Toto všetko kvôli slovám škôlkarky.
Je to sila, že silný-mocný veliteľ armády sa poddal slovám dieťaťa.

A príbeh pokračuje, lebo kráľ Sýrie pošle list kráľovi Izraela, že teda posiela svojho Kapitána Sýrie aby bol uzdravený a za to mu dá bohatstvo v dnešnej hodnote viac ako 10 miliónov… ale izraelský kráľ hneď**! Panika! Stres!**.... Tak ho úzkosť zatopí, že hneď zo seba strháva kráľovské rúcho…. najbližší sluha čo pri ňom stojí mu **dá sáčok** nech zhlboka dýcha…a oháňa sa vo verši 7: "Som Boh, žeby som vedel chorých uzdraviť?"...
Všetci čo boli okolo neho len tak pozerajú jeden na druhého, ako ich šéfovi praskli nervy. V tom momente vymýšľa konšpirácie…že Sýria ide do vojny s nimi, že ich manipuluje…

Na tróne Izraela, Cirkvi, sedí šašo.
Sýrsky kráľ si myslel, že prorok Elizeovho kalibru isto musí byť blízko aj kráľovi…to sa ale sekol!

Kráľ Izraela je funkčný pohan - reči plné Boha, ale realita je presný opak.
Takí králi, takí ľudia, ktorí si hovoria veriaci, ale pritom sú funkční pohania, nechcú počúvať Božie slovo.
Že to tým "veriacim" nedochádza...to je totálne najsmutnejšia vec.
Už tu počujeme začiatky toho POZOR na zanedbanie Božej milosti.
Malé židovské dievčatko predbehlo zbožnosti a charaktere kráľa Izraela.

Čítam ďalej od verša 8…12
Keď potom niekto Elizeovi vysvetlí, že prečo tu kráľ šaškuje, tak mu pošle správu, že "Čo robíš?? Pošli Námana ku mne. Ty síce nechceš vidieť, že len Hospodin je pravý Boh, ty nechceš proroka Izraela,,,,,ale Náman uvidí a spozná, že v Izraeli je prorok."

A keď Elizeova správa príde k Námanovi a on sa s celou svojou perepuťou, s jeho vojenským zástupom, na slávnostných bojových vozoch a koňoch vyfintených zastaví pred maličkou Elizeovou chatrčou 3x3 metre.
Všetci kontrolujú na google maps, či sú na správnej adrese.

Elizeus ani dvere na svojej chajde neotvorí, len už rovno kričí cez dvere poslovi, že "Choď sa umyť 7krát v Jordáne a budeš zdravý."
Na prvý pohľad nám Elizeus znie ako chlap, ktorý má **slabé tie soft skills**. Na ročnom hodnotení dostál od ľudských zdrojov mínusové body.
Ono je to inak.

V Mojžišovom zákone, v knihe Levitikus, Boh ustanovil spôsoby, **ako sa očisťovať** a špeciálne ak máme dočinenia s malomocnými.
Malomocní nesmeli vstupovať do domov ani byť medzi ľuďmi aby nešírili nákazu.
Ale Elizeov dom nie je len tak taký dom.
Tam kde je Elizeus, tam je Boh prítomný.
Tá malá chajda je Boží chrám, v podstate.
A ak mal niekto malomocenstvo, mal sa podľa zákona chodiť umývať hádajte koľko dní? 7.
Elizeus nie je zlý alebo necitlivý. Nevycucal si tie veci z prsta.
On je poslušný Božiemu slovu, keď povedal, že Námana uzdraví v extrémne rýchlom čase.

Ale Náman je úplne vytočený, nahnevaný a pohoršený z toho:

“Mňa, Kapitána Sýrie, a ty mi ani dvere neotvoríš?”
“To je drzosť na N-tú!”
A k tomu vymýšľa: “A prečo 7krát? A prečo do Jordána? Prečo nie inde?” “Ten Elizeus je jeden hlúpy chudák. Ani rukami nezamával, ani nič. Úbohý je tento ich Boh Izraela.”

To vzývanie boha a mávanie rukami robili a ešte stále robia pohanskí proroci.
Božie slovo milosti nestačí - musí byť šou!
Takých prorokov pozná Náman aj Sýrsky kráľ, takých prorokov má pri sebe kráľ Izraela….ale Hospodin koná, uzdravuje, zachraňuje, očisťuje tak, že to povie.
Kde Boha hovorí, tam Boh koná…a tam kde ho vidíme konať, počujeme Boha hovoriť.

Mnohých, ako Námana, uráža, že Slovo o Božej záchrane je také jednoduché a nekomplikované…že je to dar a milosť, je pre ľudí urážkou.
Že dobrá správa je v tomto ohľade príliš, až nehorázne inkluzívna.

Mnohí ako Náman sa správe od Elizea a o 900 rokov neskôr aj od Ježiša otočili chrbtom, lebo toto núti naše pyšné srdcia prestať ochraňovať tie hrady z piesku čo sme si staviame, a namiesto toho sa pokoriť a podriadiť Bohu.
Vonku je búrka, ale radšej si staviame život na svojich hradoch z piesku,
ako by sme pustili vedierko a lopatku, aby sme sa schovali do Božej skaly, do Božej milosti, ktorou je ultimátne Ježiš Kristus.

Pokračujeme ďalej…***verš 13…14***
Služobníci Námana prídu za ním, je od hnevu až červený, a dôjdu k nemu nejakí jeho sluhovia a začnú mu dohovárať.
Zase - **ľudia bez mena**, ale práve cez ich dohováranie tá ďalšia Božia domino kocka Námanovej záchrany padne.

Aj keď s úplnou nevôľou, sám proti sebe, ale Náman sa nakoniec predsa len podriadi Božiemu slovu….. a….. je uzdravený.

Tí z nás, ktorí sme v knihe Kráľov už dlhšie, tak nie sme až tak prekvapení, keď Bohu urobí takýto zázrak - že uzdraví, vylieči, nasýti…
Čo je ešte väčší zázrak je vidieť človeka, ktorý sa pred Bohom pokorí…

…Keď vidíme človeka premeneného Božou milosťou.
Posledných 15 kapitol túžime po premene srdca kráľa Izraela…
a namiesto toho Boh zjaví svoju krásu a milosť Námanovi.

Pozeraj na tú Božiu milosť pre Námana.
Čítam od verša 15:
Nato sa vrátil s celým sprievodom k Božiemu mužovi. Keď prišiel, zastal pred ním a vyhlásil:
„Teraz som spoznal, že nikde inde niet Boha, iba v Izraeli. Teraz prijmi, prosím, od svojho
služobníka dar.“
16 *Elizeus povedal: „Akože žije Hospodin, ktorému slúžim, neprijmem.“ Hoci naliehal, odmietol*
prijať.
17 *Vtedy Naamán povedal: „Keď nie, dovoľ, aby sa tvojmu služobníkovi dostalo aspoň toľko prsti,*
čo uvezie pár mulíc, lebo tvoj služobník už nebude prinášať spaľované obety ani obetné dary iným
bohom, jedine Hospodinovi.
18 *Hospodin však nech dovolí svojmu služobníkovi výnimku. Keď môj pán vstúpi do Rimmónovho*
chrámu, aby sa tam klaňal, a oprie sa o moju ruku, ukloním sa zároveň i ja v Rimmónovom chráme.
Ak by som sa teda v Rimmónovom chráme poklonil, nech to Hospodin svojmu služobníkovi
odpustí.“
19 *Povedal mu: „Choď v pokoji.“*

Kapitán Sýria, čo pyšne najprv nadával, že čo je toto za Boha ten Hospodin, teraz povedal **6krát**, že je služobníkom Hospodina.
Poddal sa, podriadil sa pred tým iným bohom, ale keď sa stretol s Hospodinovou milosťou tak zakričí:
Neexistuje iný boh na celom svete - Iba jeden - Boh Izraela je jediný a pravý vládca nad všetkým!

Náman si **prišiel po uzdravenie**, po lepší život… ale domov odchádza s večný životom od jeho milostivého Hospodina.
Náman by chcel aspoň **niečo prispieť** za jeho nový život, ale Elizeus povie:
“V žiadnom prípade - Božia milosť je dar! Nedá sa ani kúpiť a ani k nemu prispieť! Takýto je náš, tvoj aj môj Boh Izraela!”
Takýto je Ježiš Kristus milostivý!
Cez Elizea príde Božie slovo, a potom ho Boh uzdraví a dá mu nový život…

Ale Ježiš, keď pred neho donesú chorého, mu hneď dá večný život a odpustí mu hriechy, a aby vedel, že to naozaj, tak ho uzdraví.
Ježiš je lepší Elizeus…
A zároveň je opakom tohto izraelského kráľa.
Ten šašo kričí, že "Som azda Boh, aby som usmrcoval a oživoval?"
Ježiš, ten kontrastný Boží kráľ, hovorí "Ja som. Len u mňa je život."
Chorí pri ňom ozdravejú, Pyšní sa pri ňom pokoria, Nahnevaní pri ňom nájdu pokoj. Kde je Ježiš, tam prekvitá život.

Po tom, ako sa Náman stretol pri jeho uzdravení s Hospodinom, si do pohanskej Sýrie vezme Izraelskú zem… aby aj keď bude späť, aby si mohol pripomínať a uctievať Hospodina na Božej zemi.

A žiada o ospravedlnenie dopredu…že ak by náhodou hlavu sklonil Rimmonovi, vzhľadom na jeho prácu, nech si to Boh nevyloží zle, že mu je neverný.
Náman by si mal pýtať dovolenie, nie odpustenie pred tým…Boh je mu ale aj v tomto milostivý a pošle pohana Námana domov ako Žida, keď mu Elizeus pozdraví židovským "Šalom" - "Choď v pokoji"!

Pozri na všemocnú Božiu milosť.
Otvorme oči, ten jediný pravý Boh je Hospodin!!

Ak tu sedíš a prišiel si ako človek, ktorý si nie je istý Bohom, Ježišom, vierou, tak možno aj táto kázeň je nejakou tou Domino kockou v tvojom živote. Ak je to tá celkom prvá, vďaka Bohu, chceme byť pri tom, keď budú padať ďalšie.

Ak už tých Domino kociek padlo viac, tak mi dovoľ hrať sa na Námanových služobníkov.
"Priateľu, keby od teba Ježiš žiadal niečo náročného, iste by si to urobil. Či to neurobíš tým skôr, keď ti povedal: Umy sa a budeš čistý?"

Otvor oči. Pozeraj na obrovskú, nekonečnú Božiu milosť.
Nepusť Božiu milosť z očí.

Doteraz sme hľadeli na Božiu milosť, ale on tým a aj pokračovaním príbehu zároveň varuje svoj ľud:

2. Pozor na Božiu milosť

Čítam ďalej od druhej polky 19. Verša

Elizeov sluha Gechazi počkal kým Náman zájde za prvý kopec, aby si vypýtal kufrík peňazí a dva Armani obleky….Veď kto by nechcel?...

Klame Námana…a nie len v tom, že im prišli hostia a potrebujú niečo…aj keď to je úplne zlé samo o sebe….ale robí tým niečo ešte horšie - tým, že berie od Námana bohatstvo, klame Námana, že Božia milosť vlastne nie je úplne dosť. Že nie je úplne zadarmo. Že Boh nie je až taký dobrý bez toho, aby sme mu my nejako nepomohli k našej záchrane.

To, čo Elizeus potreboval naučiť Námana, aby videl Božiu milosť, Gechazi pošliape a vytvorí vlastne nové náboženstvo - Hospodin +....v tomto prípade Hospodin + trochu aktivity. Len trochu viac peňazí a len trochu lepšie oblečenie…a všetko bude okej.
Ale okamžite vidíme Gechaziho neveru voči Bohu.
Pre bohatstvo - pošliapal Božiu milosť, spustil z nej oči, prestal jej úplne dôverovať….a tak je Gechazi odsúdený malomocenstvom.

Pozor na Božiu milosť a nešliap po nej.
Apoštol Pavol v liste Galaťanom najprísnejšie varuje, že hocikto, kto by kázal Ježiš + niečo, bude prekliaty.

Vidíme v tomto príbehu, že Boh je inkluzívnejší, prijímajúci každého, že dokonca aj Námanovi dáva svoju milosť…tak POZERAJME, upriamme naše oči na Božiu milosť….
Cirkev, otvorme oči: Náš Boh - Ježiš Kristus, je nie len ten pravý a jediný Boh, ale je Naším, Tvojím a Mojím BOHOM! Iného niet!
Ešte silnejšie ho objímme, lebo Jeho milosť nám dáva život.

Zároveň, je Boh aj exkluzívnejší a tak je len jedna jediná záchrana…
Podriadiť sa slovám Božej milosti.
Preto POZOR na Božiu milosť.

Ak ju pošliapeme a odhodíme, už nám zostáva len súd.
Pamätajme, že keď chceme ísť nad Kristovu milosť a pridať k nej niečo, bude nás čakať niečo oveľa horšie ako malomocenstvo.

(Modlitba)

Bibliografia

Knihy

Biblia, Slovenský ekumenický preklad, Banská Bystrica: Slovenská biblická spoločnosť, 2025. ISBN 978.80-89846-18-4

Chan, Sam. Ako hovoriť o Ježišovi, Bratislava: EVS, 2024, ISBN 978-80-99903-38-9.

Dever, Mark. Zdravá cirkev, Bratislava: Porta Libri, 2018, ISBN 978-80-8156-118-4.

ESV Study Bible. Wheaton, IL, USA: Crossway, 2011. ISBN 978-1-4335-3083-8

Keener, S. Craig. The IVP Bible Background Commentary: New Testament, Second Edition. Downers Grove, IL, USA: IVP Academic, 2014. ISBN 978-0-8308-7782-9

Keller, Timothy. Center Church, Grand Rapids, MI, USA: Zondervan, 2012, ISBN 978-0-310-49418-8.

Kleibl, Martin. Petržalka – Prekvapivý sprievodca mestskou časťou, Bratislava: Premedia, 2014. ISBN 978-80-8159-159-4.

NIV Biblical Theology Study Bible. Grand Rapids, MI, USA: Zondervan, 2018. ISBN 978-0-310-45040-5.

Pratt, Richard L., Jr. I & II Corinthians. Vol. 7. Holman New Testament Commentary. Nashville, TN, USA: Broadman & Holman Publishers, 2000. ISBN 0-8054-207-1

Prior, David. The Message of 1 Corinthians: Life in the Local Church. Downers Grove, IL, USA: InterVarsity Press, 1985. ISBN 978-0-87784-297-2.

Strange, Daniel. Making Faith Magnetic, VB: The Good Book Company, 2021. ISBN 9781784986506

W. Bromiley, Geoffrey (ed). International Standard Bible Encyclopedia, Revised. Grand Rapids, MI, USA: Eerdmans, 1988, z. 2, s. 529. ISBN 0-8028-8160-2.

Články

City Population – Petržalka.
https://citypopulation.de/en/slovakia/bratislava/529460__petržalka/ (29.10.2025)

Misiak, Błażej a kol. Urban mental health: a position paper of the European psychiatric association. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC12439315/ (29.10.2025)

Sčítanie 2021.
https://www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/pocet-obyvatelov/OK/SK0105/OK
(29.10.2025)